

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Aktivity na podporu rodin s malými dětmi v regionu Rožnov pod Radhoštěm

Jana Chovancová

Bakalářská práce

2008

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra věd o výchově
Akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana CHOVANCOVÁ**

Studijní program: **B6107 Humanitní studia**

Studijní obor: **Humanitní studia**

Název tématu: **Aktivity na podporu rodin s malými dětmi v regionu
Rožnov pod Radhoštěm**

Z á s a d y   p r o   v y p r a c o v á n í :

Osnova:

1. Vymezení, definování pojmů
2. Charakteristika regionu Rožnov pod Radhoštěm
3. Typy aktivit k podpoře rodin
  - aktivity na podporu fungujících rodin
  - sociálně právní ochrana dětí
  - sociální služby
  - finanční podpora
  - ostatní
4. Závěr, diskuze

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Helus, Z. **Dítě v osobnostním pojetí**. 1. vydání. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-880-0

Kolektiv autorů. **Obce, města, regiony a sociální služby**. Praha: Socioklub, 1997. ISBN 80-9022-60-1-9

Matoušek, O. **Rodina jako instituce a vztahová síť**. 3. vydání. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-86429-19-9

Singly, de F. **Sociologie současné rodiny**. 1. vydání. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-249-1

Tomeš, I. **Sociální správa**. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-560-1

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů

Vedoucí bakalářské práce:

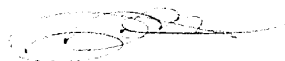
Mgr. Adriana Sychrová
Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce:

30. dubna 2007

Termín odevzdání bakalářské práce:

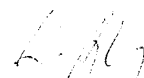
31. března 2008

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2007

SOUHRN

Cílem bakalářské práce je zmapování aktivit na podporu rodin s malými dětmi v regionu Rožnov pod Radhoštěm. První čtyři kapitoly bakalářské práce se věnují vymezení problematiky, definicím základních pojmů, charakteristice regionu Rožnov pod Radhoštěm a popisu aktivit na podporu rodin s malým dětmi v České republice. Další část práce obsahuje výčet zmapovaných aktivit v daném regionu a pilotní dotazníkové šetření v mateřských školách regionu Rožnov pod Radhoštěm.

KLÍČOVÁ SLOVA

rodina s malými dětmi, region Rožnov pod Radhoštěm, státní a nestátní instituce, služby, aktivity na podporu rodin, rodinná politika

TITLE

Activities to support families with small children in Rožnov pod Radhoštěm and its surroundings.

ABSTRACT

The aim of the project is to map activities which are intended to support families with small children in Rožnov pod Radhoštěm and its surroundings. First four chapters of the project deal with specification of the issue, definitions of the basic terms, characteristics of Rožnov pod Radhoštěm and its surroundings and description of activities that are to support families with small children in the Czech Republic. Further part of the work includes listing of the mapped activities in the given region and pilot questionnaire-like survey from the kindergartens in Rožnov pod Radhoštěm and its surroundings.

KEYWORDS

family with small children, Rožnov pod Radhoštěm and its surroundings, public and nongovernmental institutions, services, activities to support families, family policy

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Mgr. Adrianě Sychrové za cenné rady, připomínky, metodické vedení práce a drahocenný čas, který mi věnovala.

OBSAH

Úvod	7
1 Vymezení problematiky	8
2 Definování základních pojmů	10
2.1 Rodinná politika.....	10
2.2 Rodina.....	11
2.3 Státní subjekty a nestátní subjekty.....	15
3 Charakteristika regionu	17
3.1 Region Rožnov pod Radhoštěm	17
3.2 Z historie rodinného života Valachů.....	19
4 Typy aktivit k podpoře rodin v České republice.....	21
4.1 Sociální služby.....	21
4.2 Služby na podporu fungujících rodin.....	24
4.3 Sociálně právní ochrana dětí.....	28
4.4 Finanční podpora rodiny	30
4.5 Ostatní typy aktivit na podporu rodin	32
5 Aktivity na podporu rodin v regionu RpR	34
5.1 Amalthea	34
5.2 Centrum Delfínek	35
5.3 Farní charita Rožnov pod Radhoštěm.....	36
5.4 Kenny Baby Club.....	37
5.5 Klub maminek a malých dětí.....	38
5.6 Městská knihovna	38
5.7 Mateřské centrum Domeček	39
5.8 Mateřské centrum Kolovrátek	39
5.9 Městský úřad v Rožnově pod Radhoštěm, Odbor sociální.....	40
5.10 Poradny	41
5.11 Rodina sv. Zdislavy	42
5.12 Státní sociální podpora.....	43
5.13 Středisko volného času	43
6 Výzkum v mateřských školách regionu RpR	45
Závěr.....	51
Seznam použitých zdrojů	53
Přílohy	57

Úvod

Vhodné téma pro svou bakalářskou práci jsem hledala dlouho. Chtěla jsem takové téma, které bude pro mne částečně známé i neznámé, bude zajímavé a také blízké mým zájmům. Když se proto objevila možnost psát o aktivitách na podporu rodin, neváhala jsem. Rodina je pojem, který je mi důvěrně známý. Téma jsem specifikovala, a tak se ve své bakalářské práci věnuji aktivitám na podporu rodin s malými dětmi v regionu Rožnov pod Radhoštěm. Proč právě v tomto regionu? Odpověď je jednoduchá. Okolí Rožnova pod Radhoštěm je místo, kde jsem vyrůstala a žiji dodnes, takže ho poměrně dobře znám a orientace v něm je pro mne jednodušší. Navíc je v tom i osobní důvod. Zjistím, co mi tento region jako budoucí matce nabídne.

Bakalářská práce má především popisný charakter, jejím cílem je zmapování aktivit na podporu rodin s malými dětmi v již zmiňovaném regionu. Údaje o aktivitách jsou vyhledávány pomocí Katalogu sociálních služeb Zlínského kraje, internetu, osobních návštěv v institucích a zařízeních, rozhovorů a e-mailové komunikace. Informace jsem shromažďovala od června 2007 do března 2008. Během této doby jsem se nikde nesetkala s katalogem či databází, která by aktivity na podporu rodin v daném regionu shromažďovala. Proto zjištěné informace budou dle zájmu poskytnuty jednotlivým organizacím či institucím.

Ve své práci se orientuji na státní i nestátní subjekty, věnuji se aktivitám určeným na podporu fungujících i nefungujících rodin a to v oblasti finanční podpory, sociálních služeb a dalších oblastí. Než se však dostanu k samotné podpoře rodin s malými dětmi v regionu Rožnov pod Radhoštěm, seznámím nejprve čtenáře se základními pojmy, které se k dané problematice vztahují. K nim patří rodinná politika, rodina, státní a nestátní subjekty. Definice těchto základních pojmů jsou obsahem druhé kapitoly, předchází jí kapitola vymezující popisovanou problematiku. Další kapitola má za úkol charakterizovat region Rožnov pod Radhoštěm. Čtvrtá kapitola se věnuje aktivitám na podporu rodin s malými dětmi v České republice a pátá kapitola zjištěným aktuálním aktivitám v regionu Rožnov pod Radhoštěm v současnosti. Součástí bakalářské práce je pilotní dotazníkové šetření v mateřských školách daného regionu, které je obsahem šesté kapitoly. Závěrečnou kapitolu tvoří hodnocení zmapovaných aktivit a shrnutí zjištěného.

1 Vymezení problematiky

Podpora rodiny je dnes často diskutovaným tématem. Proč tomu tak je? Rodina je pro každého z nás a stejně tak i pro celou společnost velmi důležitým a významným prvkem. Nebude-li rodina dobře fungovat, nebude docházet ani k žádoucímu rozvoji společnosti, který je mimo jiné podmíněn i správnou funkcí rodiny. Rodina však poslední dobou prochází proměnou, snaží se přizpůsobit modernímu způsobu života. Ale tato proměna s sebou přináší i mnoho negativních důsledků, jako je např. snižování počtu narozených dětí, odklad sňatků a rodičovství na pozdější dobu. Když se k tomu přidají ještě další faktory, jako je např. možná nahraditelnost některých funkcí rodiny jinou institucí, zjišťujeme, že dochází k celkovému oslabení rodiny a jejich funkcí. Nelze se tedy divit, že v rámci politiky státu nabývá na aktuálnosti rodinná politika, jenž se snaží svými koncepcemi vzniklou situaci řešit a rodinu podporovat.

Tomeš (2001) ve své knize uvádí, že v evropských zemích je pomoc a podpora rodině obecně uznávanou součástí redistribučních mechanismů. Cíle se však liší v zemích podle toho, který princip v sociální politice převládá. Rozlišuje tyto principy:

- a) občanský (univerzální) – všem občanům a jejich rodinám je poskytována stejná podpora; princip je typický pro Velkou Británii, Švédsko
- b) korporativní (pojišťovací) – princip je postaven na povinném sociálně pojišťovacím systému, který rozlišuje mezi osobami aktivně zúčastněnými na trhu práce a ostatními. S tímto principem se můžeme setkat v Belgii, Německu a Itálii.
- c) solidární princip se orientuje na populační politiku a je typický pro Francii
- d) liberální – rozsah sociálního zabezpečení je omezený. Důraz je kladen na dávky pro chudé lidi. Liberální princip je typický pro USA.

V sociální politice České republiky převládá princip korporativní. V rámci sociálního zabezpečení odvádí občané České republiky určité procento z vyměřovacího základu na sociální pojištění, které zahrnuje důchodové, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Sociální zabezpečení zajišťuje rodině finanční podporu, více viz kapitola č. 4.

V rámci probíhající sociální reformy v České republice, dochází k mnoha změnám, a to i v oblasti rodinné politiky. Současný ministr Ministerstva práce a sociálních věcí

RNDr. Petr Nečas v příručce¹ Ministerstva práce a sociálních věcí uvádí: „*Nabídneme moderní trendy podpory rodiny nespočívající jen v pouhé distribuci sociálních dávek, ale ve vytvoření široké nabídky rodinných služeb a posílení svobody volby rodičů.*“ K posílení svobody volby rodičů má od ledna 2008 přispět úprava vyplácení rodičovského příspěvku. Rodič si může zvolit výši tohoto příspěvku, tak dobu vyplácení. Příspěvek může být vyplácen do dvou, tří nebo čtyř let dítěte. Volba délky čerpání příspěvku je však omezena zákonem stanovenými podmínkami, více viz kapitola č. 4. Změna vyplácení rodičovského příspěvku má také přispět ke skloubení rodičovské a profesní role rodiče tím, že rodič má možnost vrátit se dříve do zaměstnání. Ale, jak zajistit péči o dvouleté dítě, když je rodič v zaměstnání? Např. v regionu Rožnov pod Radhoštěm budou rodiče nuceni tuto otázku řešit, neboť v regionu nejsou jesle. Mohou využít služeb mateřských škol, ale ne každá mateřská škola přijme dítě v tomto věku. Rodiče si mohou zaplatit chůvu, ale pak je zapotřebí zvážit kolik zaplatí za hlídání a jaký je příjem rodiny atd. Podobné problémy budou řešit rodiny s malými dětmi nejen v regionu Rožnov pod Radhoštěm. Je tedy nutné, jak je výše uvedeno, vytvořit širokou nabídku rodinných služeb.

---

¹ Průvodce změnami sociálního systému od 1. ledna 2008, vydaná Ministerstvem práce a sociálních věcí, 2007. Dostupná z http://www.mpsv.cz/files/clanky/4912/Prace_socpol_12.pdf, cit. 20. 12. 2008

2 Definování základních pojmů

Výše bylo uvedeno, že rodinná politika se snaží rodinu a její funkce podporovat. Aktivity na podporu rodin jsou určeny funkčním i dysfunkčním rodinám a zajišťují je státní i nestátní subjekty. Úkolem následující kapitoly je seznámit čtenáře s pojmy, které jsou pro téma této práce důležité.

2.1 Rodinná politika

Rodinná politika je součástí sociální politiky státu a můžeme ji chápat jako soubor činností a praktických opatření, která se zaměřují na podporu rodiny a její schopnost plnit své funkce. Tato opatření rodinné politiky jsou z právní, ekonomické, sociální a dalších oblastí (daňová politika, politika regionu,...).²

Funkce rodinné politiky: právní regulace vztahů

regulace populačního chování

regulace podmínek života a socializace rodin se závislými dětmi

ovlivňování procesu přípravy na rodinný život

Cíle rodinné politiky

Jeden z hlavních cílů rodinné politiky dle Krebse (2007) je zmírňování narůstajících nákladů rodin při opatrování mladé generace na základě principů solidarity, sociální spravedlnosti a garance. Mezi další cíle pak řadí: posílení společenské vážnosti rodin a manželství, všestranný rozvoj individua v rodině, zlepšování životních podmínek pro optimální rozvoj dětí a posílení slučitelnosti rodinné funkce se zaměstnáním ⇒ napomáhat k sladění rodičovské role s pracovní rolí.

RNDr. Petr Nečas v článku „Pomoc rodinám je investicí do budoucnosti“ v novinách *Práce a sociální politika*³, k cílům české rodinné politiky uvádí: „*Prorodinná politika však nespočívá v pouhé distribuci sociálních dávek. Jejím cílem je vytvoření všestranně příznivých podmínek pro mladé rodiny, a to jak v daňové oblasti, tak i v zaměstnání a v péči o děti předškolního věku. Chceme rozšířit spektrum služeb péče o děti do šesti let.*

² Srov. Krebs, V. et al. Sociální politika. 4. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2007. ISBN 978-80-7357-276-1 s. 348 a Národní zpráva o rodině, Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2004, s. 12

³ www.mpsv.cz/cs/4852 cit. 23. 11. 2007

Budeme motivovat zaměstnavatele ke zřizování dětských koutků a k příspěvkům na opatrování dětí zaměstnanců nerodičovskou osobou... Naším cílem je vytvořit pro rodinu všestranně příznivější společenské klima umožňující lidem realizovat vlastní životní strategie v naplňování partnerských a rodičovských plánů.“

V souvislosti s rodinnou politikou se objevují i negativní ohlasy, upozorňující na možnost negativního zásahu státu do autonomie rodiny. V Národní zprávě o rodině z roku 2004 se uvádí, že je zapotřebí, aby jakákoliv forma podpory nevytvářela závislost rodiny na státě, ale naopak posilovala soběstačnost rodiny a její nezávislost.

2.2 Rodina

Instituce rodiny zde existuje již velmi dlouho a stále se ukazuje jako těžko nahraditelná, důležitá svými funkcemi a potřebná pro vývoj jedince i celé společnosti. Rodina je místem, kde se člověk poprvé seznamuje s tím, jaké vztahy, principy, pravidla, ale na druhou stranu i jaké „špatnosti“ existují a také jak fungují ve společnosti. V prostředí rodiny dochází jak k procesu socializace, tak k procesu individualizace jedince.

Definice rodiny

Vzhledem k tomu, že rodina zasahuje do nejrůznějších životních oblastí, věnuje se rodině mnoho vědeckých disciplín. Rodinou a její definicí se tedy zabývá široké spektrum oborů, a proto ji můžeme definovat z mnoha různých pohledů. Jako „*formu dlouhodobého solidárního soužití osob spojených příbuzenstvím a zahrnující přinejmenším rodiče a děti*“, definuje rodinu sociologický slovník⁴. V psychologickém slovníku⁵ je rodina definována jako „*společenská skupina spojená manželstvím nebo pokrevními vztahy a odpovědností a vzájemnou pomocí*.“ Slovník sociální práce⁶ o rodině uvádí : „*V užším, tradičním pojetí skupina lidí spojená pouty pokrevního příbuzenství nebo právních svazků (sňatek, adopce). V širším pojetí, již se začíná rozšiřovat v USA a v některých státech EU, se rodinou začíná považovat i skupina lidí, která se jako rodina deklaruje na základě vzájemné náklonnosti.*“ Všechny tři definice se shodují v tom, že členy rodiny spojuje příbuzenství. Společně již

⁴ Jandourek, J. Sociologický slovník. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-535-0 s. 206

⁵ Hartlová, H., Hartl, P. Psychologický slovník. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-303-X str. 512

⁶ Matoušek, O. Slovník sociální práce. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0 s. 187

nezmiňují právní vztahy, konkrétně adopci. Také se neshodují v označení rodiny jako skupiny.

Kdybych měla vytvořit svou definici rodiny, zněla by následovně: „Rodina je pro mne máma, táta, sestra, děda a strýc“. Matoušek (1993) uvádí, že lidé si většinou představují úplnou nukleární rodinu jako typickou pro české prostředí. Ale skutečnost je jiná. Tento typ rodin tvoří pouze pětinu všech domácností. Většinu domácností tvoří totiž buď neúplné rodiny či rodiny vícegenerační, do které patří i moje rodina.

Funkce rodiny

Jak už jsem v této práci uvedla, rodina je důležitá svými funkcemi. Některé z funkcí rodiny je možné dnes nahradit jinými institucemi např. školou, ale jedinec tím spíše trpí, než aby byly uspokojeny jeho potřeby. Při studiu odborných knih jsem se setkala s odlišnostmi v uváděných funkcích rodiny. V Národní zprávě o rodině z roku 2004 se hovoří o těchto funkcích: biologicko-reprodukční, socializační, výchovné, sociálně-ekonomické, regenerační a podpůrné. V literatuře⁷ se ale můžeme setkat i s reprodukční, hospodářskou, emocionální a socializační funkcí rodiny či biologickou, ekonomickou, výchovnou a sociální funkcí. Zřejmě záleží na tom, v jakém vztahu či v jaké souvislosti autoři funkce pojímají. Pro stručnou charakteristiku těchto funkcí uvádím následující:

- a) Reprodukční funkce - jedná se o nezastupitelnou funkci rodiny. Dle autorů Výrost, Slaměník (1998) je tato funkce jedním z nejobvyklejších a nejpříjemnějších důvodů pro existenci rodiny. Funkce je důležitá především z důvodu, že díky ní dochází k vytváření nové populace – společnosti.
- b) Emocionální funkce - i tato funkce je rovněž nezastupitelná, lze to dokázat na mnoha případech psychické deprivace u dětí vyrůstajících v instituci nahrazující rodinnou péči. Emocionální funkce rodiny poskytuje pocit sounáležitosti, jistoty, bezpečí, pomoci, podpory.
- c) Socializační funkce - úkolem této funkce je, zjednodušeně, „vedení“ jedince do společnosti. Funkce je částečně nahrazována působením školy na jedince.
- d) Ekonomická funkce - tato funkce měla větší význam v minulosti, kdy rodiny byly více závislé na vlastním hospodaření. Dnes, když rodina není s to zabezpečit ekonomickou

---

⁷Srov. Langmeier, J., Krejčířová, D. Vývojová psychologie. 3. přepr. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing spol. s. r. o., 1998. ISBN 80-7169-195-X. s. 171; Krebs, V. et al. Sociální politika. 4. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2007. ISBN 978-80-7357-276-1 s. 348

funkci, je zde pomoc od státu, a to ve formě propracovaného systému sociálních podpor, uvádí Výrost a Slaměník (1998).

Charakteristika dnešní české rodiny

Kdyby moje babička žila s mým dědečkem v nesezdaném soužití, byla by společností odsuzována. Nyní společnost takový způsob soužití muže a ženy toleruje. Když srovnáme rodinu tradiční s rodinou dnešní, zjistíme, že se objevují nové prvky, které můžeme označit za charakteristické znaky moderní rodiny.

Dnešní rodinu lze zjednodušeně charakterizovat následujícími body:

- zvyšování věku mladých lidí, kteří uzavírají manželství
- tolerance společnosti k nesezdaným soužitím
- odklad rodičovských rolí na pozdější dobu, dle Matouška (2003) na vhodnější dobu. To znamená až budou mít dokončené vzdělání a alespoň započatou pracovní dráhu. S tím souvisí i zvyšující se věk u prvorodiček.
- snižuje se počet narozených dětí – časté rodiny s jedním maximálně dvěma dětmi
- prodlužuje se doba, kdy dospělé děti bydlí u rodičů
- zvyšující se rozvodovost.

Podrobněji se charakteristikou dnešní české rodiny zabývají tito autoři: Ivo Možný, Oldřich Matoušek, Vojtěch Krebs, Josef Výrost a Ivan Slaměník.

Rodina s malými dětmi

Narození dítěte a rodina s předškolními dětmi (děti ve věku od narození do 6 let) jsou dvě z několika fází životního cyklu rodiny⁸, které odpovídají pojmu rodina s malými dětmi, alespoň pro účel této bakalářské práce. Tato práce se bude zabývat rodinami, které svého potomka teprve očekávají a rodinám s malými dětmi.

Narozené dítě svým vstupem do rodiny přináší mnoho krásného, nového, členové rodiny se učí novým rolím (role matky, otce, sourozence). Dosavadní zvyklosti manželů či partnerů se podstatným způsobem mění, je nutné se přizpůsobit výchově a péči o jejich dítě. S tím souvisí i to, že jeden z rodičů většinou v tomto období přeruší dočasně kariéru, aby se mohl naplno věnovat dítěti a jeho výchově. To s sebou přináší i snížení příjmů rodiny. Aby

---

⁸ Životní cyklus rodiny obsahuje následující fáze: I. fáze manželského páru, II. narození dítěte, III. rodina s předškolními dětmi, IV. rodina se školáky, V. rodina s dospívajícími, VI. odchod dětí z rodiny, VII. „prázdné hnízdo“ a odchod do důchodu, VIII. stárnoucí manželé, úmrtí partnera.
Čerpáno z literatury: Langmeier, J., Krejčířová, D. Vývojová psychologie. 3. přepr. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing spol. s r. o., 1998. ISBN 80-7169-195-X. s. 180

nedošlo k výraznému poklesu životní úrovně, existuje v České republice finanční podpora státu viz kapitola č. 4, která má tomu zabránit.

Za malé dítě považuji ve své práci dítě ve věku 0 až 6 let. Během těchto šesti let dítě prochází prenatálním, novorozeneckým, kojeneckým, batolecím a obdobím předškolního věku. Každé toto období je něčím charakteristické a důležité. Dítě udělá v této fázi života skok dopředu v psychickém, tělesném a sociálním vývoji. Z plně závislého jedince se stane v průběhu těchto vývojových etap téměř samostatná a jedinečná osobnost.

Dysfunkční a klinické rodiny

V předchozím textu jsem psala o rodině, která plní své funkce. Ale jsou i případy, kdy to v rodině nefunguje tak, jak by mělo. Tyto rodiny jsou zpravidla označovány za dysfunkční. Dle Psychologického slovníku⁹ znamená dysfunkce rodiny „*narušenou schopnost rodiny zabezpečovat některou z jejích základních rolí, zejména ve vztahu k dítěti neschopnost zajišťovat jeho základní potřeby*“.

Znaky dysfunkční rodiny jsou následující:

- vztahy – nedůvěra, odmítání potřeb a přání členů rodiny, role nejsou jasně vymezeny, objevují se boje o pozice, nepřátelské chování
- emoce – cynismus, ironie, projevy beznaděje, zoufalství, nezájem o problémy jiných
- komunikace – nejasná, protiřečení, častá nedorozumění, převládá monolog
- domácnost – zvládají s velkými obtížemi, dělají něco jiného než mají, nejasné kompetence.

Ve většině případech tato rodina potřebuje pomoc odborníků, a tak se dostává do styku s poradenským, terapeutickým zařízením či jinou institucí (např. Policie ČR, soud). Jedná se především o následující rodiny: rodina se zanedbávaným nebo týraným dítětem, ale i rodičem, rodina mladistvého delikventa, rodina se členem závislým na drogách případně s patologickým hráčem a rodina v rozvodovém řízení.

---

⁹ Hartlová, H., Hartl, P. Psychologický slovník. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-303-X str. 127

Matoušek (1993) označuje dysfunkční rodinu také jako rodinu klinickou. Dle Slovníku sociální práce¹⁰ je klinickou rodinou rozuměna „rodina, která byla nebo je kvůli svým problémům v kontaktu s pomáhající nebo represivní institucí.“ Podle uvedené definice lze ke klinickým rodinám přiřadit i rodiny, kde se vyskytuje tělesná či duševní nemoc nebo určitý typ postižení. Tyto rodiny se musí zpočátku vyrovnat se situací, která nastala, a poté se snaží tuto situaci řešit. K vyrovnání se s problémem i následným řešením tohoto problému jim právě pomáhají odborníci z oblasti psychologické, lékařské, sociální, pedagogické. Matoušek (1993) rodiny dysfunkční a rodiny s postižením či s nemocí označuje souhrnně jako klinické.

2.3 Státní subjekty a nestátní subjekty

Na aktivitách podporující rodinu s malými dětmi se podílí jak státní tak nestátní subjekty. Jedná se především o subjekty sociální politiky. Krebs¹¹ uvádí, že: „*Subjekty jsou ti, kdo mají zájem, vůli, schopnosti, předpoklady, možnosti a prostředky k určité sociální činnosti či chování a kdo takové činnosti a chování může iniciovat a naplňovat.*“

Dle Tomeše (2001) se stát podílí se svými orgány na podpoře rodiny především přijímáním právních předpisů, vytvářením mechanismů pro jejich realizaci. Státní organizace mohou organizovat pouze takové činnosti a služby, které jsou schváleny poslanci a považovány obecně za účelné a osvědčené. Veškeré služby a činnosti státních organizací jsou financovány ze státního rozpočtu. Příklad státní instituce uvádí Krebs (2007) ministerstvo práce a sociálních věcí, ústřední i územní orgány sociálního zabezpečení, úřady práce apod.

Nestátními subjekty mohou být jak právnické tak fyzické osoby podnikatelského nebo nepodnikatelského charakteru. Nejčastější formy neziskových organizací jsou následující:

- občanské sdružení
- obecně prospěšné společnosti
- nadace a nadační fondy
- církve, náboženské společnosti a jejich účelová zařízení.

---

¹⁰ Matoušek, O. Slovník sociální práce. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0 s. 187

¹¹ Krebs, V. et al. Sociální politika. 4. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2007. ISBN 978-80-7357-276-1 s. 48

Tyto organizace jsou financovány ze státních dotací, z nadačních fondů, z darů od jednotlivců a firem, příjmy z vlastní činnosti, sbírkami apod.

3 Charakteristika regionu

Bakalářská práce popisuje situaci v regionu Rožnov pod Radhoštěm, který se nachází ve Zlínském kraji a národopisné oblasti Valašsko. Zlínský kraj se nachází u hranic se Slovenskou republikou. Jedná se o nejvýchodnější kraj v České republice, jenž kromě Slovenské republiky sousedí s Moravskoslezským, Olomouckým a Jihomoravským krajem. Tento kraj je velmi rozmanitý. Nalezneme zde mnoho historických a církevních památek, malebné vesnice, lázeňské promenády, ale také hluboké lesy či vinice. V informační brožuře Zlínského kraje z roku 2003 je uvedeno mnoho předností, které tento kraj charakterizují. Vybrala jsem ty, které souvisí s tématem bakalářské práce. Jsou to:

- silná tradice rodinného života
- příznivé sociální klima
- stále aktuální sousedská výpomoc (spíše na venkově)
- pohostinnost, přívětivost

3.1 Region Rožnov pod Radhoštěm

Dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů se regionem rozumí územní celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, obcí nebo sdružení obcí, jehož rozvoj je dle uvedeného zákona podporován. Pro účely bakalářské práce vymezují region Rožnov pod Radhoštěm (dále jen „region RpR“) jako území, které je srovnatelné s územím obce s rozšířenou působností Rožnov pod Radhoštěm. Do správního obvodu obce s rozšířenou působností Rožnov pod Radhoštěm patří město Zubří, obce Horní Bečva, Prostřední Bečva, Dolní Bečva, Hutisko-Solanec, Vigantice, Valašská Bystřice, Vidče a samozřejmě město Rožnov pod Radhoštěm viz obr. č. 1.

Obr. č. 1 Region RpR

Zdroj: ČSÚ

Z historie regionu RpR

Jednotlivé obce vznikaly v rozmezí sedmi stoletích. Mezi nejstarší patří Rožnov pod Radhoštěm, Zubří a Vidče, první zmínky o jejich založení pocházejí již z 13. a 14. století.

Od 16. století a hlavně během 17. století vznikají obce ostatní. Nejmladší obcí je Hutisko-Solanec, které vzniklo v roce 1960 sloučením osad Hutiska a Solance (tyto osady však vznikly již ve století 17.).

Obyvatelé se převážně živilí pastevectvím, obhospodařováním polí (která v této oblasti nejsou příliš úrodná), prací v lese, ale také např. těžbou vápence (obec Vidče) a tradičními řemesly (kovářství, výroba šindelů, vyšívaní). S rozvojem průmyslu v 19. století začali lidé pracovat v manufakturách a továrnách – sklářství, zpracovávání dřeva, textilní průmysl (soukenictví, tkalcovství).

V 19. století vznikají v Rožnově pod Radhoštěm lázně. Jedná se o klimatické lázně, které svého rozkvětu dosahovaly na počátku 20. století (lázně navštívil např. S. Freud či G. Mendel). Během 2. světové války lázeňství v Rožnově končí.

V roce 1935 vznikají v Zubří Gumárny, které poskytují i dnes místním lidem pracovní příležitosti, po druhé světové válce vzniká v Rožnově pod Radhoštěm Tesla, která také zaměstnávala mnoho lidí z okolí.

Geografická poloha regionu RpR

Téměř všechny obce leží v malebném prostředí Beskyd. Obce Horní Bečva, Prostřední Bečva, Dolní Bečva, Zubří a Rožnov pod Radhoštěm leží při březích Rožnovské Bečvy. Ta v těchto místech odděluje pásmo Vsetínských vrchů od Beskyd. V oblasti mezi Vsetínskými vrchy a Beskydy se nachází obec Vidče. Uprostřed Vsetínských vrchů nalezneme Valašskou Bystřici, můžeme zde zařadit i Hutisko-Solanec a podél řeky Házovky, jenž se vlévá do Rožnovské Bečvy, se rozprostírají Vigantice.

Charakteristika regionu RpR z demografického hlediska

Následující informace jsou získané z Českého statistického úřadu a jsou platné k 31. 12. 2006. V regionu RpR žije celkem 35271 obyvatel, z toho je 18060 žen a 17211 mužů. Průměrný věk obyvatel popisované oblasti činí 40, 2 let. Nejnižší průměrný věk (39,3 let) je uveden u obyvatel obce Valašská Bystřice a nejvyšší průměrný věk (41,7 let) u občanů v Horní Bečvě. Počet živě narozených je 337, počet zemřelých 319. 162 párů uzavřelo

manželství, 104 manželství se rozpadlo. Více informací je uvedeno v následující tabulce č. 1, data jsou platná k 31. prosinci 2006

Tabulka č. 1 Demografické údaje k regionu RpR za rok 2006

Obec	Počet obyvatel			Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/Úbytek	Živě narození	Zemřelí	Sňatky	Rozvody
	muži	ženy	celkem							
Dolní Bečva	888	920	1808	44	25	9	10	20	4	4
Horní Bečva	1224	1224	2448	45	37	1	22	29	7	3
Hutisko-Solanec	981	1017	1998	47	15	43	23	12	8	5
Prostřední Bečva	812	854	1666	29	29	0	14	14	9	3
Rožnov p. Rad.	8115	8909	17024	284	406	-105	166	149	81	69
Valašská Bystřice	1125	1142	2267	41	34	10	22	19	11	3
Vidče	825	810	1635	29	22	15	19	11	10	2
Vigantice	468	474	942	37	21	14	5	7	3	1
Zubří	2773	2710	5483	100	73	25	56	58	29	14

Zdroj: ČSÚ

Díky své geografické poloze a vztahu k folkloru je region RpR vyhledávanou turistickou oblastí. Více informací čtenářům uvádějí webové stránky jednotlivých obcí.

3.2 Z historie rodinného života Valachů

V době poddanství mohlo být manželství uzavřeno jen se svolením „vrchnosti“. Tento svazek měl mezi lidmi velkou vážnost. Veliká byla i úcta a poslušnost dětí k rodičům i v dospělosti, kdy už děti měly svou vlastní rodinu. Tato úcta a poslušnost byly posilovány silnou zbožností těchto rodin. Rodiny žily v chudobě a ve skromnosti, lidé v nich však byli velmi spokojení, pohostinní a veselí.

Rodiny byly velmi početné. V jedné domácnosti žilo několik manželských párů (rodinný nedíl). Ještě počátkem 20. století žily rodiny v tzv. „záduze“. Jedná se o rodinné spojení, kdy hospodář neodcházel na výměnek. Se svým jměním disponoval až do smrti. Pokud bylo stavení malé, postavilo se z rozkazu hospodáře další (druhé i třetí), označované jako „bývání“. Kolem původního stavení se kupily další a další chalupy¹².

¹²Jak vypadal rodinný život starých Valachů, dostupné z http://www.vidce.cz/www/historie/historie_index.html, cit. 26. listopadu 2007

Manželství

Hledání vhodného partnera pro manželství se obešlo bez prostředníka. Chlapec měl dost příležitostí k tomu, aby vyhledal vhodnou nevěstu. Ženich a nevěsta si měli být rovni věkem, původem a jměním. Žena měla v rodině podřízené postavení.

Přirozeným naplněním manželství bylo rození dětí. Bezdětnost byla považována za Boží trest.

Těhotenství a porod

Těhotenství bylo doprovázeno řadou pověr a obyčejů, které měly zabezpečit přežití matky a dítěte. Jednalo se o soustavu příkazů a zákazů. Některé měly opodstatněný význam, jiné nikoliv. „*Např. na Vsetínsku byla rozšířená pověra, že odkopne-li těhotná žena nohou něco z cesty, bude mít dítě omotánu pupeční šňůru kolem krku.*“¹³

Sousedské vztahy

Velký význam pro utváření vztahů mezi jednotlivými rodinami v obci měl každodenní styk se sousedy. Za souseda byla považována i třetí až pátá chalupa z obou stran. Sousedé si vzájemně vypomáhali. Prosba o pomoc téměř vždy směřovala k sousedovi než k jiným obyvatelům obce. Za tuto pomoc se neplatilo, ale bylo připraveno pohoštění (většinou cena pohoštění převyšovala cenu odvedené práce). Dobrých sousedů si lidé vážili, společně sedávali po práci, vzájemně se zvali na slavnostní chvíle (svatba, křest).

Sousedské vztahy a obzvláště sousedskou výpomoc je možné na vesnicích v regionu RpR vidět dodnes.

*„Věru nesnadno slovem postihnout tento kus hornaté země na východě Moravy, rozvlněný lesnatými hřebeny, které se řadí jeden za druhým a mezi nimiž se stříbří stružky řek a bělají města a dědiny.“*¹⁴

---

¹³ Jančar, J. Lidová kultura na Moravě. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2000. ISBN 80-7275-005-4 s. 148

¹⁴ Šulěř, O. Paměť domova. Opava: OPTYS, 1994. ISBN 80-85819-25-2 s. 9

4 Typy aktivit k podpoře rodin v České republice

V České republice existují různé typy aktivit na podporu rodin s malými dětmi. Některé zde existují již dlouho např. jesle či systém sociálního zabezpečení, jiné jsou zde teprve od 90. let 20. století jako např. mateřská centra. Aktivity na podporu rodin se týkají jak rodin funkčních tak dysfunkčních či klinických. Každá z těchto rodin má své specifické potřeby, na jejichž uspokojování se podílí právě zmiňované aktivity.

Dle Ministerstva práce a sociálních věcí lze aktivity na podporu rodin rozdělit následovně:

1. sociální služby
2. služby na podporu fungujících rodin
3. sociálně-právní ochrana dětí

K tomuto dělení bych přidala 4. finanční podporu rodiny a 5. ostatní formy aktivit na podporu rodiny s malými dětmi.

4.1 Sociální služby

Co jsou sociální služby, jaké existují druhy sociálních služeb, jaké jsou podmínky pro jejich poskytnutí a mnoho dalších podstatných informací o sociálních službách se dočteme v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Sociální služby jsou kromě zmiňovaného zákona ještě upravovány vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Dle zákona o sociálních službách lze definovat sociální služby jako činnost či soubor činností, které mají nabízet jednotlivcům či určitým skupinám osob pomoc, octnou-li se v nepříznivé sociální situaci. Účelem sociálních služeb je sociální začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.

Mezi nejpočetnější skupinu využívající pomoci sociálních služeb jsou senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, ale také lidé žijící způsobem života, který vede ke konfliktu se společností a lidé, kteří se ocitli v krizové situaci.

Forma poskytovaných sociálních služeb

- a) terénní sociální služby – služby jsou poskytovány v přirozeném prostředí klienta, tedy u něho doma, v místě, kde se vzdělává, tráví volný čas
- b) ambulantní služby – klient za službami dochází do k tomu určených institucí či zařízení (poradny, kontaktní centra, denní stacionáře)
- c) pobytové služby – klientovi se poskytují služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb

Druhy sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách rozlišuje tyto tři druhy sociálních služeb:

- sociální poradenství
- služby sociální péče
- služby sociální prevence

Sociální poradenství

Rozlišujeme základní a odborné sociální poradenství, obojí je poskytováno bez úhrady nákladů.

Základní sociální poradenství je součástí všech sociálních služeb. Poskytnuté informace mají přispět k řešení nepříznivé sociální situace.

Odborné sociální poradenství se zaměřuje na určitou cílovou skupinu či situaci a podílí se na řešení konkrétních problémů. Rodiny s malými dětmi se mohou obrátit na manželské a rodinné poradny, občanské poradny, dále na poradny určené osobám se zdravotním postižením, ale i obětem trestných činů a domácího násilí. Součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek.

Služby sociální péče

Dle zákona o sociálních službách je poskytováno 14 různých typů služeb sociální péče. Jedná se o služby, které mají lidem zabezpečovat základní životní potřeby, jež nelze zajistit bez péče a pomoci jiné osoby. Cílem těchto služeb je umožnit zapojení jedince do běžného života společnosti v co nejvyšší možné míře.

Rodinám s dětmi jsou poskytovány sociální služby, které jsou určeny hlavně lidem se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. U rodin s dětmi jsou služby poskytovány v situaci, kdy potřebují pomoc jiné fyzické osoby. Tyto služby obsahují některé z následujících činností: pomoc při zvládnání

běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při hygieně, při zajištění stravy nebo poskytnutí stravy, pomoc při chodu domácností, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, sociálně terapeutické aktivity, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Služby sociální péče určené i rodinám s dětmi jsou následující:

- a) osobní asistence (jedná se o terénní a placenou službu)
- b) pečovatelská služba může mít terénní nebo ambulantní formu. Služba je poskytována za úplatu, rodinám s nezaopatřenými dětmi v hmotné nouzi a rodinám, kde se narodily současně tři nebo více dětí, bezplatně.
- c) odlehčovací služby mohou být jak terénní, ambulantní, tak pobytové. Cílem služby je umožnit pečující osobě (rodič, sourozenec nebo jiná fyzická osoba) nezbytný odpočinek.
- d) centra denních služeb a denní stacionáře jsou ambulantní službou poskytovanou ve specializovaném zařízení.
- e) týdenní stacionáře nabízejí pobytovou službu ve specializovaném zařízení.

Služby sociální prevence

Služby sociální prevence mají pomoci osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením pro krizovou sociální situaci, pro životní návyky a způsob života vedoucího ke konfliktu se společností, pro sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností. Jejich cílem je pomáhat při překonávání nepříznivé situace osob a ochrana společnosti před sociálně negativními jevy.

Tyto služby zahrnují 17 služeb sociální prevence a rodiny s dětmi mohou využít následující:

- a) raná péče – služba je poskytována ambulantně i terénně rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého sociálního prostředí. Služba se zaměřuje na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při prosazování práv a zájmů.
- b) azylové domy – jedná se o pobytovou službu na přechodnou dobu než se vyřeší nepříznivá sociální situace rodiče s dítětem. Služba obsahuje poskytnutí stravy

nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

- c) krizová pomoc je poskytována stejně jako předchozí služba na přechodnou dobu rodiči s dítětem, kteří se nachází v situaci ohrožující jejich zdraví nebo život a nemohou tuto situaci vlastními silami momentálně řešit. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, stravy nebo pomoc při zajištění stravy, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- d) sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – poskytovány rodinám s dětmi, kde je ohrožen vývoj dítěte v důsledku dopadů dlouhodobé krizové sociální situace, kterou rodiče nejsou sami bez pomoci zvládnout. Služby obsahují výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv atd.

4.2 Služby na podporu fungujících rodin

Služby nebo také aktivity na podporu fungujících rodin mají preventivní a podpůrný charakter. Jejich cílem je usnadňovat a posilovat partnerské a manželské soužití a rodičovství, podporovat rodiny v péči o děti a při harmonizaci práce a rodiny.

Aktivity na podporu fungujících rodin jsou v bakalářské práci děleny následovně: služby zajišťující péči o dítě bez přítomnosti rodiče, aktivity určené pro rodiny s dětmi k trávení jejich společného volného času, podpora v oblasti slučitelnosti profesních a rodinných rolí, pomoc v domácnosti a podpora a výchova k harmonickému partnerství, manželství a odpovědnému rodičovství.

Služby zajišťující péči o dítě bez přítomnosti rodiče

Tento typ služby nabízí rodičům péči o jejich dítě v době, kdy je rodič v zaměstnání nebo mu jeho záležitosti nedovolí pečovat o dítě osobně (např. jednání na úřadě, návštěva lékaře). Péče o dítě je poskytována na několik hodin denně.

Jesle

Jesle jsou zvláštním dětským zařízením, které je dle § 38 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu ve znění pozdějších předpisů řazeno mezi léčebně preventivní zařízení, která

pečují o všestranný rozvoj dětí od narození do 3 let. Péče poskytovaná dětem v těchto zařízeních navazuje na péči v jejich rodině a doplňuje ji. Hlavním úkolem jeslí je ulehčit rodičům s malými dětmi návrat do zaměstnání, ale i do veřejného a kulturního života.

V dnešní době se počet jeslí snižuje. Kuchařová a Svobodová ve své zprávě¹⁵ uvádí, že mezi lety 1990-2005 došlo k poklesu o více než 94%. Koncem roku 2005 bylo v celé České republice pouze 54 jeslí. Umístění dětí do jeslí se tak pro většinu rodičů stává neřešitelným problémem a obrací se na mateřské školy.

Mateřské školy

V České republice mají mateřské školy dlouholetou tradici. V Národní zprávě o rodině je uvedeno, že první instituce předškolní výchovy vznikaly již v 19. století. Jejich zákonná úprava se poprvé objevila ve školském zákoně z roku 1869. Dnešní předškolní vzdělávání je upravováno zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů.

Předškolní vzdělávání probíhá v mateřských školách a je určeno dětem ve věku od 3 do 6 let, ale mohou se ho účastnit i mladší děti. Rozlišujeme mateřské školy veřejné, církevní a soukromé. Dle zaměření je dělíme na speciální a běžné. Speciální školy jsou určeny dětem se zdravotním postižením. V mateřských školách je podporován rozvoj osobnosti dítěte a jeho dovedností, vědomostí, myšlení a řeči. Dítě si osvojuje v tomto zařízení základní pravidla chování, životní hodnoty a pravidla mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání má také napomáhat k vyrovnávání nerovnoměrností vývoje dětí před jejich vstupem do základních škol.

Dle Statistické ročenky České republiky 2007 zveřejněné Českým statistickým úřadem¹⁶ bylo ve školním roce 2006/2007 u nás 4815 mateřských škol, které navštěvovalo 285 149 dětí.

Hlídaní dětí

Hlídaní dětí nerodičovskou osobou se řadí mezi komerčně poskytované služby. Provoz této služby je upraven v zákoně č. 455/1999 Sb., o živnostenském podnikání ve znění

---

¹⁵ Kuchařová, V., Svobodová, K. Síť zařízení denní péče o děti předškolního věku v ČR. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 2006. ISBN 80-87007-51-4. str. 9

¹⁶ Ročenka je dostupná z <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/kapitola/10n1-07-2007-2100> cit. 20. března 2008

pozdějších předpisů. Na základě tohoto zákona se rozlišuje hlídání dětí do tří let a hlídání dětí starších tří let.

Aktivity určené pro rodiny s dětmi k trávení jejich společného volného času

Mateřská centra

Mateřská centra jsou místem, kde rodiče s malými dětmi mohou navázat nové sociální kontakty, o které jsou částečně ochuzeni v souvislosti s celodenní péčí o dítě. V České republice tato zařízení začala vznikat v průběhu 90. let. Jedná se tedy o relativně mladá zařízení, která se teprve vyvíjejí. První mateřské centrum vzniklo v České republice v roce 1992. Zakladatelkou byla Rut Kolínská, která o deset let později založila občanské sdružení Síť mateřských center. Sdružení k dnešnímu dni, 20. března 2008, registruje 260 členů viz tabulka č.2. V České republice existuje však více mateřských center, neboť všechna centra nežadají o členství v Síti mateřských center.

Tabulka č. 2 Počet členských mateřských center dle krajů České republiky

Kraj	Počet
Hlavní město Praha	31
Jihočeský	14
Jihomoravský	26
Karlovarský	6
Královehradecký	20
Liberecký	11
Moravskoslezský	16
Olomoucký	17
Pardubický	17
Plzeňský	11
Středočeský	50
Ústecký	19
Vysočina	11
Zlínský	11
Celkem	260

Zdroj www.materska-centra.cz

Mateřské centrum nabízí nejen společenský kontakt, ale i další služby pro rodiny s malými dětmi např. tvořivé nebo vzdělávací aktivity. Program mateřských center můžeme rozdělit na aktivity určené rodičům, aktivity určené dětem a aktivity společné pro rodiče s dětmi. Ty mohou být pravidelné nebo se také může jednat o jednorázové akce. Většinou mateřská centra nabízejí přednášky a semináře na různá témata, hlídání dětí, výlety, cvičení, vzdělávací služby, např. jazykové kurzy, hry pro zvyšování dovedností dětí atd.

Nejčastěji jsou centra zřizována matkami na mateřské či rodičovské dovolené, které později zajišťují i veškerý chod zařízení (administrativa, nabídka služeb atd.).

Podpora v oblasti slučitelnosti profesních a rodinných rolí

Mnoho rodin s malými dětmi se snaží skloubit rodinný život s profesním. Důvody této snahy jsou: postupně se vyrovnávající postavení mužů a žen na trhu práce i v rodině, nutnost dvojího příjmu v rodině, budování kariéry, žena – samoživitelka. V tomto rodině pomáhá stát, zaměstnavatel a třetí osoba (soukromá sféra, prarodiče), uvádí Janebová (2006).

Stát pomáhá rodině svými zákonnými opatřeními, která mají vést především ke zvýšené ochraně a zvýhodnění žen - matek a mužů – otců v pracovně právních vztazích.

Opatření státu jsou: mateřská dovolená, rodičovská dovolená, přestávky na kojení, úprava pracovní doby, pružná pracovní doba, pracovní volno, převedení na jinou práci, pracovní cesty a přeložení, práce konaná doma, zakazy některých prací těhotným ženám a zákaz výpovědi pro osobu čerpající mateřskou nebo rodičovskou dovolenou.

U zaměstnavatele je pro slučitelnost pracovního a rodinného života zřejmě nejdůležitější přizpůsobení pracovní doby časovým možnostem zaměstnance-rodíče. Možná opatření zaměstnavatele jsou: částečný úvazek, pružná pracovní doba, sdílení pracovního místa (job sharing), práce z domova, nepravidelná a nerovnoměrná pracovní doba a stlačený pracovní týden.

Prarodiče jsou také velmi důležitou a využívanou složkou při slučování rodinného a profesního života. Ve zprávě Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí „Zaměstnání a péče o malé děti z perspektivy rodičů a zaměstnavatelů“ je uvedeno, že téměř 3/4 rodin pomáhají s péčí o dítě jejich rodiče.

Soukromý sektor nabízí rodičům za úplatu hlídání dětí v domácnosti klienta, v domácnosti pečovatele nebo v zařízení tomu určeném.

Pomoc v domácnosti

Tato služba je obdobně jako hlídání dětí upravena zákonem č. 455/1999 Sb., o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů. Je označena jako živnost č. 122 Poskytování služeb pro rodinu a domácnost, kam se řadí: zajišťování chodu domácnosti, péče o děti, péče o osoby vyžadující zvýšenou péči atd. Pomoc v domácnosti také zajišťují služby sociální péče dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů.

Podpora a výchova k harmonickému partnerství, manželství a odpovědnému rodičovství

Podpora a výchova k harmonickému partnerství, manželství a odpovědnému rodičovství jsou zajišťovány hlavně poradenskou a osvětovou činností. Jedná se o oblast rodinného poradenství, včetně poradenství dívkám a ženám v situaci nechtěného těhotenství. Osvětová činnost může být poskytována formou přednášek, přípravných kurzů i jinou inovativní formou. Poradenská i osvětová činnost se zaměřuje především na děti, mládež, stávající partnery, manžely a rodiče.

Volnočasové aktivity pro rodiče s dětmi

Volnočasové aktivity pro rodiče s dětmi mohou být zřízeny na základě živnostenského zákona nebo jsou součástí služeb neziskových či pedagogických organizací. Rodičům s dětmi jsou nabízeny různé programy, kroužky a další aktivity pro trávení jejich společného volného času.

4.3 Sociálně právní ochrana dětí

Sociálně právní ochranou se rozumí především ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a jeho řádnou výchovu, ochrana oprávněných zájmů dítěte (včetně jeho jmění) a působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny. Tato ochrana je legislativně podpořena zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů.

Děti, kterým je sociálně-právní ochrana poskytována

Stát má povinnost zajistit sociálně právní ochranu dětem, jejichž rodina selže ve svých funkcích, a dochází tak k ohrožení dítěte, jeho zdraví, zdravého vývoje a dokonce i jeho života. Jedná se zejména o děti, jejichž rodiče se o ně nemohou nebo nechtějí starat, o děti svěřené do výchovy jiné osoby než jsou rodiče, o děti s poruchami chování nebo s rizikem vzniku těchto poruch, o děti, na nichž byl spáchán trestný čin, o děti ohrožené násilím mezi rodiči nebo jinými osobami.

Orgány sociálně-právní ochrany dětí

Sociálně právní ochranu zajišťují orgány sociálně právní ochrany, jimiž jsou: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí, kraje v samostatné

působnosti, krajské úřady, obce v samostatné působnosti, obecní úřady obce s rozšířenou působností, obecní úřady, komise pro sociálně-právní ochranu dětí a další právnické nebo fyzické osoby, pověřené výkonem sociálně právní ochrany.

Opatření sociálně-právní ochrany dětí

Z hlediska aktivit na podporu rodin s malými dětmi jsou důležitá opatření sociálně-právní ochrany dětí, která jsou následující: preventivní činnost

poradenská činnost

činnost v náhradní rodinné péči

práce s dětmi vyžadující zvýšenou pozornost

zřizování zařízení sociálně právní ochrany dětí

Preventivní činnost

Preventivní činnost spočívá v plnění povinností obecního úřadu. Mezi povinnosti patří např. vyhledávání dětí, kterým má být zajišťována sociálně-právní ochrana, působení na rodiče, aby plnili své rodičovské povinnosti, jednání s rodiči o odstranění nedostatků ve výchově dítěte atd. Kromě obecního úřadu mají zdravotnická zařízení, školy a jiné pověřené osoby povinnost oznámit skutečnosti, které svědčí o tom, že se jedná o děti, na které se sociálně-právní ochrana zaměřuje dle § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně.

Poradenská činnost

Poradenství se týká výchovy a vzdělávání dětí, problémů souvisejících s péčí o dítě a osvojení. V rámci poradenské činnosti se pořádají přednášky a kurzy zaměřené na řešení problémů souvisejících s péčí o dítě. Tuto činnost zajišťuje obecní úřad obce s rozšířenou působností. Krajský úřad zajišťuje přípravu osob vhodných stát se osvojiteli či pěstouny k přijetí dítěte do rodiny.

Činnost v náhradní rodinné péči

Orgány sociálně-právní ochrany dětí rozhodují o svěření dítěte do péče jiné osoby než rodiče (osvojitel, pěstoun), zprostředkovávají osvojení a pěstounskou péči, vedou evidenci dětí vhodných k osvojení nebo ke svěření do pěstounské péče a evidenci žadatelů. Dále také sledují výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy.

Práce s dětmi vyžadující zvýšenou pozornost

Péče o děti vyžadující zvýšenou pozornost spočívá v poskytování pomoci při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů. Cílem je umožnit těmto dětem začlenění do společnosti. Orgány sociálně právní ochrany dětí zaměřují svou pozornost

na děti, které se stýkají s osobami požívající alkohol, návykové látky nebo páchají trestnou činností, sledují využívání jejich volného času a děti, které žijí v rodinách s nízkou sociální úrovní atd.

Zařízení sociálně právní ochrany dětí, která mohou kraje i obce zřizovat:

- a) zařízení odborného poradenství pro péči o děti poskytuje rady k řešení vzájemných vztahů rodičů a jejich dětí, ve věcech výchovy a výživy dětí a v dalších otázkách vyplývajících z péče o dítě
- b) zařízení sociálně výchovné činnosti nabízí dětem programy k rozvíjení sociálních dovedností, výchovných činností a k využití volného času
- c) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče, které je týrané, jehož základní práva jsou ohrožena, stejně tak jeho život či příznivý vývoj
- d) výchovně rekreační tábory pro děti (pobyt v tomto táboře působí na dítě výchovně, směřuje k odstranění nebo potlačení poruch chování)
- e) zařízení pro výkon pěstounské péče (zřizovatel vybaví vhodné prostory nebo objekt jako byt pro rodinu s větším počtem dětí).

Sociálně právní ochrana dětí je aktivitou na podporu rodin s dětmi, kde funkce rodiny nejsou dostatečně plněny. Služby sociálně-právní ochrany dětí jsou určeny především dysfunkčním rodinám.

4.4 Finanční podpora rodiny

Systém sociálního zabezpečení

Sociálním zabezpečením lze dle Krebse (2007) označit soubor institucí, zařízení a opatření, které mají za úkol pomoci jedinci předcházet, zmírňovat a odstraňovat následky sociálních událostí. Mezi sociální události se řadí stáří, invalidita, smrt, narození dítěte, těhotenství, nemoc, úraz a ostatní události, které způsobují tíživou situaci.

Systém sociálního zabezpečení tvoří v České republice tři prvky, a to:

- a) sociální pojištění

Sociální pojištění zabezpečuje jedince a členy rodiny při výskytu životních událostí, které lze předvídat a proti kterým se dá pojistit – nemoc, stáří, invalidita, nezaměstnanost,

mateřství a smrt. Sociální pojištění v sobě zahrnuje nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvek na politiku zaměstnanosti.

Nemocenské pojištění znamená pro rodinu s malými dětmi finanční podporu. Je to podpora při ošetřování člena rodiny, peněžítá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. Sirotčí a vdovský či vdovecký důchod poskytuje důchodové pojištění.

b) státní sociální podpora (dále jen „SSP“)

Dle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, je SSP zabezpečována podpora rodin s dětmi především v těchto situacích: narození dítěte, péče rodičů o dítě v předškolním věku či výchova dítěte po dobu přípravy na budoucí povolání. Tato podpora je uskutečňována pomocí dávek, kterými se stát podílí především na krytí nákladů základních osobních potřeb rodin a dětí. Dávky SSP lze rozdělit podle toho, zda se odvíjí od výše příjmů rodiny či nikoliv.

Dávky poskytované v závislosti na výši příjmů jsou: přídavek na dítě

sociální příspěvek

příspěvek na bydlení.

Dávky poskytované bez závislosti na výši příjmů jsou: rodičovský příspěvek

dávky pěstounské péče

porodné

pohřebné

Přídavek na dítě - náleží nezaopatřenému dítěti, pokud rozhodný příjem rodiny nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,40. Novinkou od ledna 2008 je rozdělení výše přídavku na dítě podle věku: do 6 let 500,-- Kč

od 6 do 15 let 610,-- Kč

od 15 do 26 let 700,-- Kč

Sociální příplatek – nárok má rodič, který pečuje alespoň o jedno nezaopatřené dítě. Aby vznikl nárok na tuto dávku, musí být rozhodný příjem rodiny nižší než součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,00.

Příspěvek na bydlení – náleží vlastníkovvi či nájemci bytu, jestliže jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a určenému koeficientu.

Rodičovský příspěvek – je určen rodiči, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o nejmladší dítě v rodině. Nově se od ledna 2008 rozlišuje rodičovský příspěvek, který je stanoven ve zvýšené, v základní a ve snížené výměře. Rodič si může zvolit čerpání rodičovského příspěvku po dobu dvou, tří nebo čtyř let. Dle zákona

č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, může však rodič o formu rychlejšího čerpání (do 24 měsíců věku dítěte) žádat pouze tehdy, má-li nárok na peněžitou pomoc v mateřství ve výši alespoň 380,-- Kč za kalendářní den. U klasického čerpání (do 36 měsíců věku dítěte) si může zažádat rodič, který má nárok na peněžitou pomoc v mateřství. Pomalejší čerpání může být v základní míře poskytováno do 21 měsíců věku dítěte a ve snížené výměře do 48 měsíců věku dítěte.

Dávky PP – zde jsou zařazeny tyto dávky: příspěvek na úhradu potřeb dítěte

odměna pěstouna

příspěvek při převzetí dítěte

příspěvek na nákup motorového vozidla

Porodné – jedná se o jednorázovou dávku. Nárok má žena, která porodila dítě. Výše porodného činí 13 000,-- Kč za každé narozené dítě.

Pohřebné – jednorázová dávka určená osobě jenž vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte. Výše činí 5000,-- Kč.

c) sociální pomoc

System sociální pomoci má pomoci osobám v nepříznivé sociální situaci. Sociální pomoc zajišťují státní i nestátní instituce.

4.5 Ostatní typy aktivit na podporu rodin

Jedná se o finanční podporu rodiny hlavně v oblasti kultury, sportu nebo dopravy, obecně v sektoru služeb, v podobě slev. Poskytnutí slevy je založeno na svobodném rozhodnutí poskytovatele služby.

V národní zprávě o rodině se rozlišují tři typy slev nebo jiného zvýhodnění týkající se rodiny s dětmi:

- A. Rodina není zohledňována jako skupina, které by byla poskytnuta sleva. U tohoto typu zvýhodnění se hledí na věk. Např. odlišné vstupné pro dospělé a pro děti.
- B. V druhém typu je naopak rodina považována za skupinu, které je poskytnuto nějaké zvýhodnění či sleva. Ovšem většinou má toto zvýhodnění nějaké omezení např. počet dětí, na které lze slevu uplatnit.
- C. Tento typ poskytuje zvýhodnění rodině jako celku a bez omezení.

Jednotlivé aktivity se vzájemně prolínají. Např. rozvedená matka s malým dítětem se setkala s činností sociálně-právní ochrany dětí, může využít služeb mateřské školy, zaměstnavatel ji může zaměstnávat na částečný úvazek, matka může pobírat dávky ze systému sociálního zabezpečení atd.

5 Aktivity na podporu rodin v regionu RpR

Od června 2007 do března 2008 byly aktivity na podporu rodin v regionu RpR mapovány. Informace o jednotlivých institucích, organizacích a firmách jsou získány pomocí Katalogu sociálních služeb Zlínského kraje, internetu, regionálního tisku, rozhovorů a e-mailovou komunikací s rodiči, zaměstnanci a vedoucími jednotlivých zařízení v regionu.

Všechny aktivity na podporu rodin jsou realizovány v Rožnově pod Radhoštěm, kam rodiče musí dojíždět z okolních obcí. Výjimkou jsou mateřské školy, které se nachází v každé obci regionu. Mateřským školám je věnována samostatná kapitola č. 6.

Jednotlivé aktivity se nepodařilo rozdělit podle určitého kritéria, proto je zde uveden jejich abecední výčet.

5.1 Amalthea

Amalthea je firmou v Rožnově pod Radhoštěm, která od roku 2004 poskytuje služby pro rodinu a domácnost. Rodinám s malými dětmi nabízí hlídání dětí a péči o domácnost či jiné úklidové služby. Informace jsou získány z webových stran firmy a e-mailovou komunikací¹⁷ s majitelem, Davidem Malinou.

Majitel má Amaltheu pouze jako vedlejší činnost k hlavnímu podnikání. Z tohoto důvodu nevěnuje velkou pozornost propagaci své firmy. Vzhledem k malé reklamě je i poptávka po nabízených službách nízká (cca 1 x za měsíc se ozve klient). Stálé zaměstnance pan Malina nemá, při dlouhodobé spolupráci s klientem je se zaměstnancem sepsána dohoda o provedení práce.

Hlídání dětí

Hlídání dětí je uskutečňováno v domácnosti klienta nebo domácnosti pečovatelky. Jedná se především o služby jako je hlídání dětí, zajištění stravování dětí, rozvíjení schopností při hře, doprovod do školy, zájmových kroužků nebo na dětské zábavné akce. Mimo tyto služby je pak možné se individuálně domluvit na dalších požadavcích klienta.

Věk hlídáných dětí se, dle pana Maliny, pohybuje v rozmezí od 1 roku do 6 let. Převažuje hlídání u klienta v domácnosti.

---

¹⁷ E-mail byl zaslán 13. března 2008, odpověď přišla 19. března 2008.

Péče o domácnost a jiné úklidové služby

V rámci této služby je nabízeno žehlení a praní prádla, mytí oken, vysávání, úklid vnějších i vnitřních prostor, údržba zahrady, běžný nákup zboží, vyřízení pochůzek, kde není nutná účast klienta apod.

Služby si rodina může objednat telefonicky nebo přes internet, kde vyplní formulář. Cena za poskytované služby je jednotná a činí 100,-- Kč za hodinu, ale při dlouhodobé spolupráci se cena domlouvá individuálně.

5.2 Centrum Delfínek

Informace o centru Delfínek jsem získala rozhovorem¹⁸ s jeho majitelkou Jarmilou Válkovou. V době kdy, se rozhovor konal, se centrum teprve připravovalo k otevření. Zahájit svou činnost má 5. března 2008.

Centrum Delfínek je určeno rodičům s dětmi. Majitelka dříve než se rozhodla založit toto centrum pracovala 6 let v Baby klubu Kenny v Rožnově pod Radhoštěm, kde získala mnoho cenných zkušeností pro chod takového centra. Jako důvod založení majitelka uvedla, že ji velmi baví práce s dětmi, chce realizovat své nápady, skloubit práci s výchovou své dcery Klárky a v neposlední řadě zajistit finančně svou rodinu. Zatím je v centru na všechno sama, ale do budoucna plánuje přijat zaměstnance zpočátku na dohodu o provedení práce a dále se zařídí podle počtu a zájmu klientů.

Delfínek bude poskytovat rodičům s malými dětmi následující služby:

a) Plavání novorozenců, kojenců, batolat a předškoláků

- 0 – 6 měsíců ve vaně - bydliště miminka
- 6 měsíců až 8 let – krytý bazén Rožnov pod Radhoštěm

Děti do 3 let věku se učí plaveckým dovednostem, ke kterým patří nebát se vody, ponořit se, skočit do vody, chytnout se kraje bazénu apod. Děti od 3 let se mohou začít učit plavat, neboť jejich psychomotorický vývoj došel do stádia, kdy se tomu mohou naučit. Nejdříve se učí znak, poté prsa, ale ty se učí pod vodou.

Pozn.: Z hygienických důvodů se s dětmi mladšími 2 měsíců cvičí doma.

b) Cvičení rodičů s dětmi, jedná se především o sociální, rozumovou a pohybovou výchovu. Samotné cvičení se odvíjí od psychomotorického vývoje dítěte, podle

---

¹⁸ Rozhovor se konal 27. února 2008 v Centru Delfínek.

toho budou odlišeny i skupiny. S dětmi do jednoho roku se bude cvičit přibližně 30 min, roční děti zvládnou už i 45 min a starší děti budou cvičit hodinu. Cvičení se nezaměřuje pouze na jednu stránku vývoje, ale na všechny. Je nutné, aby se vše prolínalo, jinak by dítě jen velmi těžko udrželo pozornost.

- c) Jen tak si posedět, popovídat a pohrát – tato služba podobně jako mateřská centra má nabídnout rodiči s dítětem možnost sociálního kontaktu. Rodiče s dětmi budou mít možnost scházet se dvakrát týdně v centru. Služba nebude nijak organizována, rodičům s dětmi bude poskytnut prostor, hračky atd. a záleží na nich, jak toho využijí.
- d) Poradna psychomotorického vývoje dítěte – v rámci této služby se rodiče malých dětí mají možnost dovědět co, kdy, jak a jakým způsobem má dítě v určitém vývojovém období zvládat. Pokud dítě něco z toho ještě nezvládá, dostanou rodiče radu, jak je to možné řešit ještě bez pomoci odborníků a dokdy by to dítě mělo zvládnout.
- e) Hlídaní dětí – pro poskytnutí této služby existuje nepsaná podmínka. Hlídaní dětí se týká především dětí, které již navštěvují nějakou jinou službu centra Delfínek. Majitelce jde o to, aby ji dítě alespoň trochu znalo. Ale záleží na domluvě s rodiči. Děti mladší 1,5 roku se budou hlídat u klienta v domácnosti, aby to bylo pro dítě příjemnější.
- f) Natáčení a fotografování dětí pod vodou – dle zájmu rodičů
- g) Individuální výuka plavání všech věkových kategorií – tato služba je vhodná především pro děti, které není vhodné zařadit do skupiny např. z důvodu strachu. Až strach překonají, mohou být zařazeny do skupiny.

Ceník nabízených služeb viz příloha č. 1.

V době konání rozhovoru, tedy před otevřením centra, má majitelka nahlášených v průměru již 20 dětí především na plavání. Do budoucna očekává v průměru kolem 100 dětí, nejpočetnější skupinou budou podle ní děti ve věku do 2 let.

5.3 Farní charita Rožnov pod Radhoštěm

Farní charita se zaměřuje především na seniory a osoby se zhoršenou možností sebeobsluhy ze zdravotních důvodů, kterým poskytuje především pečovatelskou a

ošetřovatelskou službu. Ze zákona má charita povinnost být nápomocna rodinám s dětmi, kde se narodily současně 4 a více dětí. V posledních 5 letech nebylo o tuto službu žádáno, uvedl v e-mailu¹⁹ pan Kalman, ředitel Farní charity.

Jednou ze služeb charity je i charitní šatník, jenž poskytuje materiální pomoc v kritické sociální situaci.

5.4 Kenny Baby Club

Zakladatelkou a zároveň ředitelkou je Eva Kiedronová, která v roce 1985 začala s programem plavání kojenců a novorozenců a v roce 1989 založila firmu v Třinci - Baby club Kenny. Během své činnosti v Třinci se setkávala se zájmem o svou práci, a tak dnes Kenny působí v 11 městech České republiky. Jedním z měst je i Rožnov pod Radhoštěm.

V Rožnově pod Radhoštěm jsou programy Baby clubu Kenny uskutečňovány, v centru nazvaném Přístav dětství, od roku 1992. Rodičům jsou nabízeny tyto programy:

- Cvičení a psychoprofylaktická příprava těhotných žen k porodu
- Něžná náruč rodičů - výuka manipulace s dítětem a péče o ně
- Poradna o psychomotorickém vývoji dítěte
- Cvičení pro rodiče s dětmi
- Plavání s dětmi do 6. měsíce věku ve speciálních prostorách s vanou
- Miniškolička

Jedním z programů je i hlídání dětí, ale nyní není k dispozici vzhledem k zaneprázdněnosti instruktorů a stěhování centra do nových prostor. Stručnou charakteristiku některých programů si lze přečíst v příloze č. 2 a v příloze č. 3 jsou uvedeny ceny za poskytované služby.

Z rozhovoru²⁰ s instruktorkou Miladou jsem se dozvěděla, že na plavání dětí přispívají zdravotní pojišťovny. A právě plavání je jednou z nejvyužívanějších služeb. Uskutečňuje se dvakrát týdně a dochází zde přes sto rodičů s dítětem, kteří jsou rozděleni do skupin dle věku dítěte. Sama jsem měla možnost účastnit se jako pozorovatel plavání dětí viz příloha č. 4.

---

¹⁹ Dotaz byl zaslán e-mailem 26. února 2008, odpověď přišla 28. února 2008.

²⁰ Rozhovor se konal 11. března 2008, krytý bazén v Rožnově pod Radhoštěm.

Zaměstnanci mají většinou středoškolské pedagogické nebo zdravotnické vzdělání a prošli rekvalifikačním kurzem „Licenční kurz pro Instruktory plavání a cvičení kojenců, batolat a předškoláků“.

5.5 Klub maminek a malých dětí

V suterénu rožnovského evangelického kostela se nachází mateřský klub. Před dvěma lety ho založily členky evangelického sboru z Rožnova pod Radhoštěm a okolí za finanční podpory pana faráře a staršovstva. Mateřský klub vznikl proto, že se zvyšoval počet maminek s malými dětmi v jejich sboru. Tento klub je otevřen každé pondělí dopoledne. V neděli slouží také jako dětský koutek, kde si děti mohou hrát a maminky prostřednictvím rozhlasového zařízení slyší nedělní bohoslužbu. Přestože je klub provozován v evangelickém kostele, je otevřen pro všechny, kdo má malé děti a chuť přijít.

Klub je podle maminek příležitostí ke sdílení informací a zkušeností o výchově a péči o děti i ke společným procházkám a pobytu venku. S dětmi v klubu zpívají, cvičí, hrají hry, vypráví příběhy atd. Vše se odehrává v křesťanském duchu. V létě se schází i u maminek doma, kde pro ně hostitelka připraví program.

V současnosti do centra dochází 6 maminek s dětmi. Děti jsou ve věku od 2 měsíců do 4 let. Občas do klubu doprovází maminku s dítětem její manžel, ale bývá to velmi výjimečně, protože většina tatínků je v zaměstnání nebo odpočívají doma, shodně uvedly maminky, když jsem s nimi v klubu dne 3. března povídala.

5.6 Městská knihovna

Knihovna v Rožnově pod Radhoštěm kromě má své hlavní činnosti má ještě mnoho dalších aktivit. Pro rodiny s dětmi každoročně pořádá Podzimní putování s broučky Valašským královstvím. Jedná se o lampiónový průvod s doprovodným programem.

V podkroví knihovny je možné si vyslechnout přednášky na různé téma. Některá témata jsou věnována právě rodině jako např. rodinné konstelace či dětská psychiatrie.

5.7 Mateřské centrum Domeček

Informace o mateřském centru Domeček jsem získala e-mailovou komunikací²¹ s paní Kulišťákovou, pracovnící Poradny pro ženy a dívky v Rožnově pod Radhoštěm, která má mateřské centrum na starosti.

Mateřské centrum bylo založeno v roce 1999, podle paní Kulišťákové souhrou okolností. Do poradny se jim dostaly do rukou materiály o vznikajících mateřských centrech, měli možnost rozšířit služby poradny, využít vlastní zkušenosti z doby na mateřské dovolené a také byla volná třída v mateřské škole.

Domeček nabízí rodičům s dětmi především společenský kontakt. Otevřeno je pro ně dvakrát týdně a to ve středu a v pátek dopoledne. Ve středu mají rodiče možnost zapojit se do výtvarné činnosti nebo se zúčastnit nějaké besedy. V pátek je pro maminky s dětmi připraveno cvičení. Paní Kulišťáková uvedla: „Podle našich zkušeností si některé maminky sice rády opestří čas v MC nějakou aktivitou, ale to, kvůli čemu hlavně přicházejí, je potkat se spolu a změnit prostředí pro dítě“.

V průměru denně navštíví Domeček 15 až 35 dospělých osob většinou s jedním dítětem. Do centra nechodí pouze maminky s dětmi, ale i tatínkové nebo babičky. Věk dítěte se zpravidla pohybuje od 1 do 4 let, ale občas mateřské centrum navštíví i několikátýdenní kojeneček.

Za minulý rok, tedy rok 2007, využilo služeb mateřského centra Domeček 243 dospělých. Rodiče za každou návštěvu platí poplatek ve výši 20,-- Kč, tato částka slouží k úhradě nájmu, občerstvení nebo pomůcek.

Na otázku „Jaké jsou vaše plány do budoucnosti?“ odpověděla paní Kulišťáková: „Nejdůležitějším plánem v nejbližší době je MC v Rožnově zachovat i přes zvyšující se počet narozených dětí a plné školky, což pro nás znamená stálou možnost ztráty prostor.“

5.8 Mateřské centrum Kolovrátek

Rodiče s dětmi z regionu RpR mají možnost od podzimu 2007 navštěvovat každou středu od 10 do 12 hodin mateřské centrum Kolovrátek ve Středisku volného času v Rožnově pod Radhoštěm. Zřizovatelem centra je občanské sdružení Waldorfská iniciativa.

---

²¹ Paní Kulišťákovou jsem navštívila 19. února 2008 v Poradně pro ženy a dívky. Původně plánovaný osobní rozhovor s paní Kulišťákovou nebyl z pracovních důvodů uskutečněn. Otázky byly zaslány e-mailem dne 19. února 2008, odpověď přišla 20. února 2008.

Kolovrátek je také členem Sítě mateřských center, o. s. v České republice. Mateřské centrum je vedeno v duchu waldorfské pedagogiky.

Dnes Kolovrátek nabízí rodičům s dětmi možnost společenského kontaktu. Do budoucna mají v plánu zřídit službu hlídání dětí. Ale k tomu potřebuje nové prostory, které hledá více než rok a prozatím se je nedaří najít.

Do mateřského centra dochází pravidelně sedm rodičů, převážně maminek, nejvíce jich tam bylo dle vyjádření jedné z maminek asi jedenáct. Děti, které sem s rodiči dochází, se pohybují ve věkovém rozmezí 1,4 let až 4 roky. Za návštěvu centra rodiče platí 20,--Kč.

Osobně jsem centrum navštívila a viděla část jeho programu (viz příloha č. 5). Rodiče s dětmi zpívali, hráli hry jako např. Chodí Pešek okolo, Zajíček v své jamce nebo se učili různé říkanky. Hry se hrály tak dlouho, dokud to děti bavilo nebo jak se jim to dařilo. V den²² kdy jsem v mateřském centru byla, navštívilo centrum šest maminek a jeden tatínek s dítětem.

O týden později jsem se setkala se zakladatelkou mateřského centra²³.

5.9 Městský úřad v Rožnově pod Radhoštěm, Odbor sociální

Sociální odbor je pověřen vykonávat státní správu v přenesené působnosti na úseku sociálního zabezpečení pro obce a města regionu RpR. Ve správním řízení rozhoduje o sociálním zabezpečení a dávkách sociální péče v rozsahu kompetencí obecního úřadu obce s rozšířenou působností a v samostatné působnosti pro Město Rožnov pod Radhoštěm.

Dle zajišťovaných agend se sociální odbor dělí:

- a) oddělení dávek pomoci v hmotné nouzi ve správním řízení rozhoduje o dávkách pomoci v hmotné nouzi určené nezaměstnaným jednotlivcům, bezdětným párům a rodinám s dětmi

---

²² Centrum jsem navštívila ve středu 12. března 2008.

²³ Zakladatelka centra paní Dolečková v centru 12. března nebyla, protože její dcera byla nemocná. I když jsem podstatné informace získala od ostatních maminek, které centrum navštěvují, napsala jsem paní Dolečkové e-mail, abych si doplnila informace. Setkaly jsme se nakonec osobně. Paní Dolečková donesla Výroční zprávu občanského sdružení (část výroční zprávy viz příloha č. 6), hovořila o tom, jak je těžké najít v regionu RpR prostor pro vytvoření mateřského centra. Nyní má centrum pronajatou místnost ve Středisku volného času, ale jedná se o malý prostor. Zakladatelka by chtěla větší prostory, aby se služby centra mohly rozšířit.

- b) oddělení sociálních služeb a sociální pomoci poskytuje příspěvky dle zákona o sociálním zabezpečení a zákona o sociálních službách, dávky v hmotné nouzi seniorům a lidem se zdravotním postižením
- c) oddělení sociálně právní ochrany a prevence zajišťuje následující čtyři agendy: kurátor pro mládež, sociálně právní ochrana dětí, náhradní rodinná aj. péče a kurátor pro dospělé.

Pracovníci sociálního odboru na všech odděleních poskytují základní sociální poradenství a sociální pomoc.

5.10 Poradny

V regionu RpR se nachází dvě poradny, které se zaměřují přímo na rodinu, manželství a mezilidské vztahy:

- a) Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy – se nachází na rožnovské poliklinice a vede ji MUDr. M. Sítková
- b) Poradna rodinná, manželská, partnerská – Mgr. Luzarová

Poradna pro ženy a dívky

Poradnu pro ženy a dívky provozuje Sdružení ochrana nenarozeného života. Sdružení má v České republice celkem 15 poraden. Služby, které nabízí, jsou poradenství, přednášková činnost a linka pro ženy a dívky.

Poradenství obsahuje následující služby, které jsou poskytovány bezplatně:

- provedení těhotenského testu
- pomoc ženám při řešení obtížných životních situacích (nechtěné těhotenství, manželská krize, rozvod)
- sociální pomoc nastávajícím maminkám a rodinám s dětmi
- poskytnutí informací týkající se antikoncepce, menstruačního cyklu, těhotenství, potratu, partnerských vztahů, problémů v manželství či problémů s výchovou dítěte, násilí v rodině apod.

Přednášková činnost je určena především mládeži. Cílem přednášek je prevence negativních společenských jevů. Působením formou přednášek, besed i individuálních konzultací pomáhají poradny ženám a dívkám lépe se orientovat v oblasti rodinné a

sexuální výchovy. Tématy přednášek jsou mezilidské vztahy, dospívání, antikoncepce, pohlavní nemoci, jak si nenechat ublížit a další.

Rožnovská poradna pro ženy a dívky navíc zřídila a provozuje mateřské centrum Domeček, kde evidují celkem 171 rodičů.

5.11 Rodina sv. Zdislavy

Občanské sdružení Rodina sv. Zdislavy vzniklo v obci Hutisko-Solanec. Cílem sdružení je poskytování komplexní pomoci opuštěným dětem a výstavba domů pro pěstounské rodiny. Od června 2003 je Rodina sv. Zdislavy orgánem sociálně právní ochrany dětí. Činnost sdružení je následující:

a) stavba domů pro pěstounské rodiny

Sdružení postavilo již čtyři domy, které jsou situovány nepravidelně, aby byla umožněna autonomie jednotlivých rodin. Domy se nachází nejen v regionu RpR, ale i v Trojanovicích u Frenštátu pod Radhoštěm a v Žichlíčku u Lanškrouna. Sdružení tyto domy pěstounským rodinám pronajímá.

b) vyhledávání pěstounů

Společně se státními orgány se sdružení zaměřuje na vyhledávání vhodných pěstounů, kteří jsou ochotni starat se a pečovat o vícečetné sourozenecké skupiny dětí.

c) poradenství

Rodina sv. Zdislavy poskytuje základní i odborné sociální poradenství, které má posilovat funkčnost a odolnost pěstounské rodiny. Součástí poradenství je i speciální program sociálně psychologických her pro děti a dospívající (program se zaměřuje na vývoj zdravé identity, posílení sebedůvěry dětí a na podporu sociálního začlenění dětí).

d) zajišťování vzdělávacích a poradenských pobytů pěstounským rodinám

Cílem pobytů je především vzdělávání a aktivizace pěstounů pomocí přednášek, diskuzí a sociálně terapeutických činností.

5.12 Státní sociální podpora

Rodiny s dětmi si mohou o dávky státní sociální podpory zažádat na kontaktním místě Státní sociální podpory, Úřad práce ve Vsetíně. Kontaktní místo se nachází v Rožnově pod Radhoštěm.

V tabulce č. 3 uvádím průměrný počet vyplacených dávek za měsíc v roce 2007 Úřadem práce ve Vsetíně. Informace jsem získala při odborné praxi od paní Tovaryšové, vedoucí kontaktního místa SSP v Rožnově pod Radhoštěm.

Tabulka č. 3 Přehled vyplacených dávek Úřadem práce ve Vsetíně

Dávka	Rok 2007
Přídavek na dítě	28335
Sociální příplatek	3880
Příspěvek na bydlení	1972
Rodičovský příspěvek	4772
Dávky pěstounské péče	307
Porodné	129
Pohřebné	113
Příspěvek na školní pomůcky	84
Celkem	39592

Zdroj SSP

5.13 Středisko volného času

Středisko volného času je příspěvkovou organizací, která se snaží vyplnit volný čas dětí, mládeže, rodin a dalších obyvatel regionu RpR. Středisko nabízí pravidelné kroužky, ale i akce či turnaje dle poptávky.

Středisko volného času rozlišuje 5 zájmových oblastí:

- a) Pohybové studio Duha – pohybová výchova
- b) Bečva klub a Bezva klub – keramika pro rodiče s dětmi
- c) Estetika a přírodověda – výtvarný kroužek, Podskaláček
- d) Umělecký projev a ekologie – Pohádkový klub
- e) Sport, cizí jazyky – základní plavání I

Tyto zájmové oblasti nabízí širokou škálu kroužků. Pro rodiny s dětmi jsou určeny následující: pohybová výchova pro děti MŠ, keramika pro rodiče s dětmi, výtvarný kroužek pro děti od 4 let, Podskaláček, Pohádkový klub pro rodiče s dětmi, základy plavání pro děti od 5 let.

6 Výzkum v mateřských školách regionu RpR

Region RpR nabízí rodičům celkem 1168 míst ve 14 mateřských školách. (zdroj MěÚ Rožnov) Mateřská škola se nachází v každé obci regionu. Ve městě Rožnov pod Radhoštěm je 5 mateřských škol, v Zubří se nachází dvě.

V lednu tohoto roku se novelizací zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů změnil způsob vyplácení rodičovského příspěvku. Rodič si nyní může vybrat zda bude příspěvek čerpat do dvou, tří nebo čtyř let věku dítěte.

Bude-li čerpat příspěvek do dvou let dítěte a poté se bude chtít vrátit do zaměstnání, musí dítěti zajistit náhradní péči po dobu, kdy bude v zaměstnání. Tyto služby poskytují jesle nebo fyzické či právnické osoby, které nabízí hlídání dětí dle živnostenského zákona. V tomto případě se rodiče často potýkají s nedostatkem těchto služeb a tuto situaci se snaží řešit pomocí mateřských škol. Ne každá mateřská škola dítě mladší 3 let přijme.

V rámci své bakalářské práce jsem provedla výzkum, který se zaměřil na možnost umístění dětí mladších 3 let v mateřských školách regionu RpR. Výzkum byl prováděn na všech mateřských školách v daném regionu.

Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je zjistit:

- a) zda MŠ v regionu Rožnov pod Radhoštěm přijímají děti mladší 3 let
- b) jestli existují nějaké podmínky pro přijetí dítěte mladšího 3 let
- c) jsou-li připravovány programy společně pro rodiny s dětmi a je-li o ně zájem.

Metoda výzkumu

Výzkum bude realizován pomocí dotazníku (viz příloha č. 7). Dotazník obsahuje 13 otázek. V dotazníku jsou použity především polootevřené otázky, pouze jedna uzavřená a tři otevřené. Dotazníky budou zaslány s průvodním dopisem e-mailovou poštou. Ředitelkám mateřských škol, které nemají e-mailovou adresu, bude dotazník doručen osobně.

Respondenti

Dotazník bude rozdán ředitelkám mateřských škol v regionu Rožnov pod Radhoštěm. Ředitelé mateřských škol v regionu RpR nejsou.

Hypotézy:

- U otázek týkajících se kapacity MŠ předpokládám, že kapacita škol bude naplněna a z tohoto důvodu školy odmítnou i další žádosti o přijetí.
- Domnívám se, že bude možné přihlásit dítě mladší 3 let, přijetí však bude podmíněno samostatností dítěte (pro učitelky bude práce s těmito dětmi obtížnější)
- Aby rodič nepřišel o rodičovský příspěvek, může dítě mladší 3 let navštěvovat mateřskou školu nejvýše 5 kalendářních dnů v měsíci. Předpokládám, že nejčastější odpovědí bude 5 kalendářních dnů v měsíci.
- Předpokládám, pestrou nabídku programů pro rodiče s dětmi a zájem ze strany rodičů.
- U většiny mateřských škol předpokládám, že jejich zřizovatelem bude obec.

Vyhodnocení zjištěných dat

V regionu Rožnov pod Radhoštěm se nachází 14 mateřských škol, kterým byl dotazník doručen. Zpět se vrátilo 10 dotazníků, návratnost činí 71%, použitelné byly všechny dotazníky.

První dvě otázky v dotazníku měly za úkol zjistit název a zřizovatele mateřských škol. Jejich odpovědi jsou uvedeny v následující tabulce č. 4.

Tabulka č. 4 Odpovědi na otázky č. 1 a č. 2

Obec	Název mateřské školy	Zřizovatel
Dolní Bečva	ZŠ a MŠ Dolní Bečva	obec
Horní Bečva	ZŠ T.G.M. a MŠ Horní Bečva	obec
Hutisko-Solanec	ZŠ a MŠ Hutisko-Solanec	obec
Prostřední Bečva	ZŠ a MŠ Prostřední Bečva	obec
Rožnov pod Radhoštěm	MŠ Koryčanské Paseky 1444	město
	MŠ 5. května 1527	město
	MŠ Radost 5. května 1701	město
Valašská Bystřice	MŠ Pramínek	obec
Vidče	MŠ Vidče	obec
Vigantice	ZŠ a MŠ Vigantice	obec

Dalším bodem šetření byla kapacita mateřských škol. Zjištěná data, jsou uvedena v tabulce č. 5.

Tabulka č. 5 Odpovědi na otázky č. 3, č. 4, č. 5 a č. 7

MŠ v obci	Znění otázek				
	Jaký je maximální počet dětí, které mohou navštěvovat vaši MŠ?	Je tato kapacita k dnešnímu dni naplňována?	Kolik dětí jste od začátku roku 2008 byli nuceni odmítnout?	Kolik dětí mladších 3 let jste měli v MŠ?	
				rok 2007	rok 2008
Dolní Bečva	49	ano	0	x*	x
Horní Bečva	56	ne/43	0	1	3
Hutisko-Solanec	80	ne/68	0	3	4
Prostřední Bečva	48	ne/30	0	2	0
Rožnov pod Radhoštěm, Koryčanské Paseky	90	ano	6	x	x
Rožnov pod Radhoštěm, 5. května 1527	56	ano	15	1	0
Rožnov pod Radhoštěm, 5.května 1701	90	ano	0	2	0
Valašská Bystřice	60	ano	3	x	x
Vidče	56	ne/45	0	2	1
Vigantice	28	ano	1	x	x

Hlavním cílem šetření bylo zjistit, zda je možné dítě mladší 3 let přihlásit do mateřské školy v regionu RpR. Data, která byla šetřením zjištěna, jsou uvedena v tabulce č. 6. a v tabulce č. 7.

Tabulka č. 6 Odpovědi na otázky č. 8 a č. 9

MS v obci	Znění otázek	
	Musí děti mladší 3 let splňovat nějaké podmínky pro přijetí do MŠ?	Je práce s dítětem mladší 3 let obtížnější oproti práci se starším dítětem?
Horní Bečva	ano - Musí být připraveno plnit požadavky stanovené rámcovým programem předškolního vzdělávání	ano – na trpělivost učitele, dítě potřebuje k práci delší časový prostor
Hutisko-Solanec	ano - Měly by zvládat základní sebeobslužné činnosti (oblékání, stolování). Nenosit plenku, cumel, komunikovat s učitelkami	ano - nutné více se mu věnovat
Prostřední Bečva	ano - Částečně samostatné (v jídle, oblékání, hygieně)	ano - malá samostatnost, neustálý dohled, narušuje při vzdělávání
Rožnov pod Radhoštěm, 5. května 1527	ano - Chodit na záchod, nepít po sklínce s dudlíkem, částečně samostatně se najíst, nebýt závislé na matce.	ano - musí se dbát na větší bezpečnost, hygienu, obsluhu
Rožnov pod Radhoštěm, 5.května 1701	ano - Částečná samostatnost (hygienu, stolování), nebýt závislé na matce	ano - malá samostatnost, potřeba větší péče
Vidče	ano - používat toaletu, samostatně stolovat	ano - potřebuje více individuální péče

* Symbol x je použit u všech odpovědí v tabulkách, na které mateřské školy neodpovídaly, protože nepřijímají děti mladší 3 let.

Tabulka č. 7 Odpovědi na ot. č. 6, č. 10 a č. 11

MŠ v obci	Znění otázek		
	Je možné do vaší MŠ přihlásit dítě mladší 3 let?	Máte určenou spodní hranici věku u dítěte mladšího 3 let?	Dítě mladší 3 let navštěvuje MŠ zpravidla
Dolní Bečva	ne	x	x
Horní Bečva	ano	ano 2,5	nejvýše 5 kalendářních dnů v měsíci
Hutisko-Solanec	ano	ne	nejvýše 5 kalendářních dnů v měsíci
Prostřední Bečva	ano	ano, do konce kalendářního roku musí dosáhnout 3 let	denně
Rožnov pod Radhoštěm, Koryčanské Paseky	ne	x	x
Rožnov pod Radhoštěm, 5. května 1527	ano	ano 2,5	denně
Rožnov pod Radhoštěm, 5.května 1701	ano	ne	denně
Valašská Bystřice	ne	x	x
Vidče	ano	ne	nejvýše 5 kalendářních dnů v měsíci
Vigantice	ne	x	x

Posledním bodem šetření byly programy připravované mateřskými školami pro rodiče s dětmi. Získaná data jsou uvedeny v tabulce č. 8

Tabulka č. 8 Odpovědi na ot. č. 12 a č. 13

MŠ v obci	Znění otázek	
	Připravujete programy pro děti, kterých se účastní i jejich rodiče?	Mají rodiče o podobné programy zájem?
Dolní Bečva	ano - společné výlety, besídky, jarní úklid, zahradní slavnost	ano
Horní Bečva	ano - Den Země, kurz lyžování, pečení, výlety	ano
Hutisko-Solanec	ano - Loučení s broučky, Mikuláš, Den Matek, Loučení se školáky, rodiče mohou kdykoliv vstoupit do třídy a účastnit se her	ano
Prostřední Bečva	ano - Vánoční besídka, besídka ke Dni matek, rodiče se mohou účastnit i akcí školy	ano
Rožnov pod Radhoštěm, Koryčanské Paseky	ano - besídky, tvořivá odpoledne s rodiči, společná plavání, společné pouštění draků	ano
Rožnov pod Radhoštěm, 5. května 1527	ano - besídky, karneval, táboráky, lyžování, pohádky pro děti a rodiče, výlety, posezení s rodiči	ano
Rožnov pod Radhoštěm, 5.května 1701	ano - vítání nových dětí, besídky, pěvecká soutěž (rodiče mohou své dítě hudebně doprovázet), keramika, bruslení, rozloučení s předškoláky	ano
Valašská Bystřice	ano - Lucerničková slavnost, besídky, hrové odpoledne, rozloučení s předškoláky	ano
Vidče	ano - besídky, společné výlety	ano
Vigantice	ano - Drakiáda, besídky, jarní výšlap, rozloučení s předškoláky	ano

Závěr výzkumu

Mateřské školy v regionu jsou ve všech případech zřizovány obcí či městem, v kterých se nachází. Tím se potvrdila moje hypotéza. V pěti případech jsou mateřské školy sloučeny se základní školou v obci.

Maximální počet dětí v mateřských školách se pohybuje v rozmezí 28 až 90 dětí. Celkově nabízejí mateřské školy v regionu 613 míst, z nichž je obsazeno 559. V šesti mateřských školách je kapacita naplňována a z tohoto důvodu byly odmítnuty další děti. Počet odmítnutých dětí je 25, z toho 15 bylo odmítnuto pro nepravidelnou docházku (na 4 hodiny denně). Ve čtyřech mateřských školách není kapacita naplňována, a nabízí se tak 54 volných míst. Zde se moje hypotéza nepotvrdila, neboť v regionu RpR jsou volná místa v mateřských školách.

Z provedeného výzkumu jsem zjistila, že rodiče dětí mladších 3 let mají možnost v regionu RpR umístit své dítě do mateřské školy. V šesti případech mateřské školy tyto děti přijímají, ale musí splňovat jisté podmínky. Nejčastější podmínkou pro přijetí byla určitá samostatnost v oblékání, stolování, hygieně, nenosit plíny. Objevily se však i podmínky, kdy dítě bude přijato za předpokladu, že mateřskou školu bude navštěvovat celodenně. Tuto podmínku mateřské školy uváděly z důvodu rozdílu ve výši poskytovaného příspěvku od zřizovatele na jedno dítě v případě, že navštěvuje školu celodenně nebo pouze 4 hodiny denně. Jedna z dalších uváděných podmínek byla, že dítě, které nastupuje v září do mateřské školy, dosáhne 3 let do konce kalendářního roku. Zde se moje hypotéza potvrdila v tom, že dítě musí splňovat určité podmínky. Z 60% se pak potvrdila hypotéza, že rodiče mají možnost dítě mladší 3 let do mateřské školy přihlásit.

Shodně všechny mateřské školy uvedly, že práce s dětmi mladšími 3 let je obtížnější. Učitelky se dítěti musí věnovat, neboť je méně samostatné než starší děti. Potřebuje dohled, je zapotřebí dbát větší pozornosti atd. Jedna z ředitelek uvedla: *„Čím menší dítě, tím je práce obtížnější, doma se kolem dítěte točí maminka a totéž vyžadují od učitelek. Ale ona tam má dalších 20 dětí.“* Zde se moje hypotéza potvrdila.

Spodní věkovou hranici pro přijetí do mateřské školy nemají ve třech případech. U jedné z těchto tří odpovědí se objevila poznámka, že přemýšlí o dodatku – přijímat děti maximálně 2 měsíce před dovršením 3 let. Ve dvou případech je spodní hranice 2,5 roku. A poslední z mateřských škol, která přijímá děti mladší 3 let, má hranici 2 roky a 8 měsíců (vyplývá to z podmínky, že do konce kalendářního roku dítě dovrší 3 roky).

Z šesti mateřských škol, které navštěvují děti mladší 3 let, ve třech případech navštěvují tyto děti školu pouze na 5 kalendářních dní v měsíci a v zbylých třech denně. Tím se moje hypotéza potvrdila jen z poloviny.

Všech 10 mateřských škol nabízí společné programy pro rodiče s dětmi. Jedná se nejrůznější besídky, výlety, programy ke Dni matek apod. Ze strany rodičů je o tyto programy velký zájem. Sami přichází s novými nápady na další akce, pomáhají s organizací např. zajišťují dopravu svými auty nebo dohodnou exkurzi. Dokonce je zájem o víkendové akce, ale ty zatím nejsou pořádány.

Závěr

Ve své práci jsem se věnovala aktivitám na podporu rodin ve zvoleném regionu. Nejprve jsem se snažila stručně popsat tuto problematiku a definovat základní pojmy vyskytující se v této práci. Z historického, geografického a demografického pohledu byl charakterizován region Rožnov pod Radhoštěm. Následovalo definování aktivit k podpoře rodin s malými dětmi. U těchto kapitol jsem vycházela z informací z odborné literatury a české legislativy. Další část bakalářské práce je zpracována podle dat, které jsem získala během června 2007 až března 2008. Data byla získána pomocí Katalogu sociálních služeb, internetu, rozhovorů s matkami a se zaměstnanci jednotlivých zařízení, regionálního tisku, ale i „procházkami“ regionem.

V České republice je možno rozlišit pět typů aktivit na podporu rodin s malými dětmi, a to: sociální služby, služby na podporu fungujících rodin, činnost sociálně-právní ochrany dětí, finanční podporu a ostatní (např. druhy slev pro rodiny s dětmi). Některé z nabízených aktivit mají v České republice dlouholetou tradici např. jesle, systém sociálního zabezpečení, jiné např. mateřská centra se u nás teprve rozvíjejí.

V regionu RpR byla během deseti měsíců zjištěna činnost cca 13 zařízení či institucí, které nabízí služby rodinám s malými dětmi. Nabídka těchto služeb není velká, ale i tak předčila očekávání, neboť jsem nabídku služeb předpokládala nižší. Pro rodiče s dětmi jsou realizovány především volnočasové aktivity (mateřská centra, plavání, cvičení s dětmi, programy Střediska volného času apod.) a poradenské služby. V regionu je poskytováno poradenství sociální, dále poradenství v oblasti rodinných, manželských a mezilidských vztahů, těhotenské přípravy či psychomotorického vývoje dětí.

Součástí bakalářské práce je také pilotní dotazníkové šetření, které proběhlo v mateřských školách v popisovaném regionu. Cílem šetření bylo zjistit, zda rodiče mají možnost přihlásit dítě mladší 3 let do mateřské školy. Pilotní dotazníkové šetření bylo provedeno na podkladě změny vyplácení rodičovského příspěvku, který je možné čerpat i do dvou let dítěte. Šetřením bylo zjištěno, že rodiče dětí mladší 3 let, mohou dítě do mateřské školy přihlásit, ale ve většině případů za předpokladu, že splňuje školou stanové podmínky.

Mapováním aktivit a provedeným šetřením bylo dále zjištěno, že se mateřská centra a mateřské školy, v regionu RpR, potýkají s nedostatkem prostor pro vyvíjení aktivit na podporu rodin s malými dětmi. Domnívám se, že velkou pomocí k řešení tohoto problému by bylo zapojení se do probíhajícího komunitního plánování v Rožnově pod Radhoštěm. Komunitní plánování probíhá v Rožnově pod Radhoštěm od roku 2007, při prohlížení webových stran jsem zjistila, že jsou vytvořeny tři pracovní skupiny (osoby nad 60 let, zdravotně postižení a koncepční rozvoj) nikde není uvedena rodina s dětmi. Zřejmě je to způsobeno vyšší poptávkou po službách určených seniorům či lidem se zdravotním postižením. Z demografického hlediska je to logické, neboť průměrný věk obyvatel daného regionu je 40, 2 let, proto jsou služby pro seniory přednější.

Aby nedocházelo ke stárnutí a úbytku obyvatel České republiky, měla by být cílem rodinné politiky taková opatření, která by umožňovala budoucím rodičům bez obav zakládat rodiny. Vytvořit takovou síť rodinných služeb, které by pomáhaly rodinám skloubit profesní roli s rodičovskou, aby žena nemusela řešit zda nejdříve kariéra pak dítě apod. Všechna tato opatření a mnoho dalších si rodinná politika v České republice klade za svůj cíl, uvidíme za pár let, jak se to podařilo.

Seznam použitých zdrojů

Literatura:

- ČÍHAŘ, M. *Naše hory*. Praha: Ottovo nakladatelství, s.r.o., 2002. 279 s. ISBN 80-7181-760-0
- GOLDMANN, R., et al. *Vybrané kapitoly ze sociálních disciplín*. 3. přepracované a doplněné vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 80-244-1454-6
- HARTLOVÁ, H., HARTL, P. *Psychologický slovník*. 1.vyd. Praha: Portál, 2000. 776 s. ISBN 80-7178-303-X
- HELUS, Zdeněk. *Dítě v osobnostním pojetí: obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. 232 s. ISBN 80-7178-888-0
- JANČÁR, J., et al. *Lidová kultura na Moravě*. Strážnice: Ústav lidové kultury, Brno Muzejní a vlastivědná společnost. ISBN 80-86156-31-1 (Strážnice), ISBN 80-7275-005-4 (Brno)
- JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-535-0
- JANEBOVÁ, R. *Sociální problémy z aspektu gender*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. ISBN 80-7041-512-6
- KALOUS, J., VESELÝ, A. *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1261-5
- KORBELÁŘOVÁ, I., et al. *Beskydy a Pobeskydí 1895 – 1939*, 1. vyd. Třinec: Wart-Henryk Wawreczka, 2001. 182 s. ISBN 80-238-7589-2
- KREBS, V., et al. *Sociální politika*. 4., přepracované a aktualizované vydání. Praha: ASPI, a. s., 2007. 504 s. ISBN 978-80-7357-276-1
- LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 3. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing spol. s. r. o., 1998. 344 s. ISBN 80-7169-195-X
- MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. Studijní texty; sv. 3. Vydání 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 1993. ISBN 80-901424-7-8
- MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. Studijní texty; 3. svazek. Vydání 3. rozšířené a přepracované. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-19-9

- MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál, 2003. 288 s. ISBN 80-7178-549-0
- MOŽNÝ, I. *Rodina a společnost*. Studijní texty; sv. 38. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. ISBN 80-86429-58-X
- NEKUDA, V., et al. *Okres Vsetín. Rožnovsko-Valašskomeziříčsko-Vsetínsko*. 68. svazek topografické řady, vyšlo v souboru Vlastivědy moravské. Vydaly Hvězdárna Valašské Meziříčí, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Okresní úřad Vsetín, 2002 ISBN 80-86298-09-4 (Valašské Meziříčí), ISBN 80-7275-024-0 (Brno).
- ŠULÉŘ, O. *Paměť domova*. Opava: OPTYS, 1994. ISBN 80-85819-25-2
- TOMEŠ, I. *Sociální politika*. Teorie a mezinárodní zkušenost. 2. přepracované vydání. Praha: Sociopress, spol. s r. o., 2001. ISBN 80-86484-00-9
- TOMEŠ, I., et al. *Sociální správa*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. 304 s. ISBN 80-7178-560-1
- VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I., ed. *Aplikovaná sociální psychologie I. Člověk a sociální instituce*. 1. vydání. Praha: Portál, 1998. 384 s. ISBN 80-7178-269-6

Právní předpisy:

- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 455/1999 Sb., o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 94/1963 Sb., o rodině ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje:

- DUDOVÁ, R. Sladování pracovního a osobního života [online] Praha: Gender Studies, 2007. [cit. 2007-04-16] dostupné z [www: http://www.rovneprilezitosti.cz/admin/upload/0a348316d1/396aad331a.pdf?PHPS ESSID=8cd0451f7eef0cdf31](http://www.rovneprilezitosti.cz/admin/upload/0a348316d1/396aad331a.pdf?PHPS ESSID=8cd0451f7eef0cdf31)

- JURAJDA, Š., KUCHAROVÁ, V., MACHOVCOVÁ, K., et al. *Kariéra-Rodina-Rovné příležitosti. Výzkumy postavení žen a mužů na trhu práce.* [online] Praha: Gender Studies, o.p.s., 2006. ISBN 80-86520-12-9 [cit. 2007-04-16]
dostupné z www:
<http://www.rovneprilezitosti.cz/admin/upload/0a348316d1/8f72af1693.pdf>
- Katalog sociálních služeb Zlínského kraje [online]. Vydal Zlínský kraj v roce 2005. [cit. 2007-08-27]
dostupné z www: <http://www.krzlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=29868&nid=3057&doctype=ART>
- KUCHAROVÁ, V., SVOBODOVÁ, K. *Sít' zařízení denní péče o děti předškolního věku v ČR.* [online] Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 2006. ISBN 80-87007-51-4 [cit. 2008-03-05]
dostupné z www:http://www.vupsv.cz/Fulltext/vz_225.pdf
- *Národní zpráva o rodině,* [online] Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2004 [cit. 2008-11-12] dostupné z www: http://www.mpsv.cz/files/clanky/899/zprava_b.pdf
- NEČAS, Petr. *Pomoc rodinám je investicí do budoucnosti.* [online] Noviny Práce a sociální politika. [cit. 2007-11-25] dostupné z www: www.mpsv.cz/cs/4852
- *Průvodce změnami sociálního systému od 1. ledna 2008.* [online] Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2007. [cit.2007-12-20] dostupné z www:
http://www.mpsv.cz/files/clanky/4912/Prace_socpol_12.pdf
- *Slučitelnost profesních a rodinných rolí.* [online] Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2007 [cit. 2007-04-16] dostupné z www:
<http://www.mpsv.cz/cs/4#sprr>
- *Statistická ročenka České republiky 2007,* [online] Český statistický úřad. dostupná z www: <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/kapitola/10n1-07-2007-2100>
- <http://www.dis.cz/sonz> Sdružení ochrana nenarozeného života
- www.amalthea.cz
- www.bc-kenny.cz
- www.czso.cz Český statistický úřad
- www.dolnibecva.cz
- www.eurydice.org
- www.hornibecva.cz
- www.hutisko-solanec.cz

- www.iregistr.mpsv.cz
- www.knir.cz Městská knihovna v Rožnově pod Radhoštěm
- www.kr-zlinsky.cz
- www.materska-centra.cz
- www.mesto-zubri.cz
- www.mmr.cz Portál Ministerstva pro místní rozvoj
- www.mpsv.cz Portál Ministerstva práce a sociálních věcí
- www.msmt.cz Portál Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy
- www.prostrednibecva.cz
- www.rodina-zdislavy.cz
- www.roznov.cz
- www.roznovpr.caritas.cz
- www.roznovsko.infomorava.cz
- www.stritez.evangnet.cz
- www.svcroznov.cz
- www.valasskabystrice.cz
- www.vidce.cz
- www.vigantice.cz
- www.zlk.neziskovka.cz

Informační brožury, letáky:

- Rožnov pod Radhoštěm. Srdce Beskyd. vydal Městský úřad Rožnov pod Rad. u příležitosti oslav 730-ti let od založení města
- Zlínský kraj, vydal Zlínský kraj, 2003.

Regionální tisk:

- Kam za kulturou a sportem? - měsíčník
- Spektrum Rožnovska – čtrnáctideník, vydává T-klub – kulturní agentura Rožnov pod Radhoštěm

Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1: Ceník služeb centra Delfínek

Příloha č. 2: Informační leták Kenny Baby klubu pro rodiče

Příloha č. 3: Ceník služeb Kenny Baby klubu

Příloha č. 4: Fotografie z plavání Kenny Baby klubu

Příloha č. 5: Fotografie z mateřského centra Kolovrátek

Příloha č. 6: Část z výroční zprávy občanského sdružení Waldorfská iniciativa

Příloha č. 7: Dotazník pro mateřské školy

Ceník služeb centra Delfínek

Kontakt - Jarmila Válková

773 93 00 63

CENÍK PLAVÁNÍ A CVIČENÍ				
Služby	Místo	Počet lekcí	Cena	Délka lekce v minutách
Plavání 0-9 měsíců	U vás doma	10	1.700,-	45'
	Centrum R.p.R.	10	1.500,-	60'
Plavání 9 měsíců - 4 roky	Bazén R.p.R	14	1350,-	20'+40'+30'
Plavání 4 - 8 let	Bazén R.p.R	14	1160,-	20'+40'+30'
Cvičení 3 měsíce - 3 roky	Centrum R.p.R	8	400,-	30'-60'
Poradna psychomotorického vývoje	Centrum R.p.R	1	80,-	30'
Jen tak si posedět, popovídat a pohrát	Centrum R.p.R	1	20,-	60'
Hlídní dětí	U vás doma	domluva	60,-	60'
	Centrum R.p.R	4	400,-	120'
Individuální plavání všech věkových kategorií	Bazén hotelu Relax	1	180,-	60'

Adresy provozoven:

Centrum DELFÍNEK, Svazarmovská 1011, Rožnov p. R.

Krytý bazén, Moravská 1787, Rožnov p. R.

Informační leták Kenny Baby clubu pro rodiče

KENNY®
BABY CLUB

„NĚŽNÁ NÁRUČ RODIČŮ“

- * pro nastávající rodiče (těhotná žena + partner)
  - * pro rodiče s dětmi od narození do 5. měsíce věku
  - * pro rodiče s dětmi od 5. měsíce věku
- Informace o péči o dítě, prevenci, péči a léčbě při nachlazení, nejčastějších úrazech, prevenci a jejich první pomoci
– Návčik manipulace s dítětem a prvků k plavání a cvičení s dětmi

Rožnov pod Radhoštěm – 736 520 413

KENNY®
BABY CLUB

KURZY PRO DĚTI

do 6. měsíce věku

- * „Něžná náruč rodičů“ – návčik manipulace s dítětem
- * Poradna o psychomotorickém vývoji dítěte
- * Plavání, cvičení a masáže kojenců

Rožnov pod Radhoštěm – 736 520 413

LSP 06 - 822b

KENNY®
BABY CLUB

„PLAVÁNÍ“ KOJENCŮ, BATOLAT A PŘEDŠKOLÁČKŮ

0 – 6 m. ve vaně, 0,5 – 4 roky s rodiči, 4 a více let bez rodičů

Cíl: Naučit rodiče a děti hravou, citlivou a nenásilnou formou za doprovodu písniček, básniček, říkadel a škádlivek mít vodu rád, nebát se jí, získat cit pro vodu, vydechnout do vody, potápět se, splývat na hladině, skákat a plavat kvalitní technikou plavečkových způsobů – znak, kraul a prsa

Rožnov pod Radhoštěm – 736 520 413

KENNY®
BABY CLUB

CVIČENÍ A PROGRAMY PRO RODIČE S DĚTI

od 2. měsíce věku do 4 let

Cíl: Předat rodičům informace o psychomotorickém vývoji dítěte, náměty a způsob vhodné stimulace směřující k jeho všestrannému vývoji

Náplň: Cvičení na míči, posilování trupových svalů, rozvoj orientace, koordinace pohybu a rovnováhy, hudební, výtvarná a pracovní činnost. Vše hravou, citlivou a nenásilnou formou za doprovodu písniček, básniček, říkadel a škádlivek

Rožnov pod Radhoštěm – 736 520 413

LSP 06 - 822b

Ceník služeb Kenny Baby clubu

ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

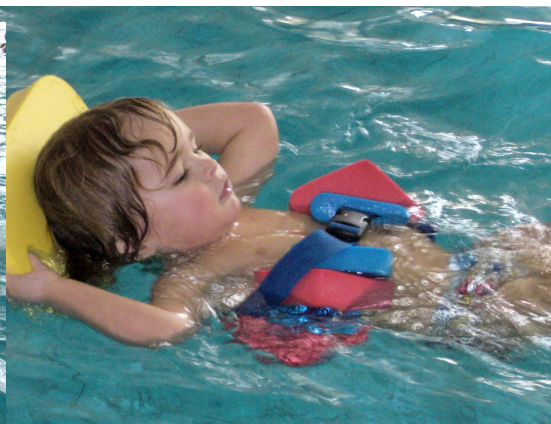
tel. 736 520 413
ceny od 1. 11. 2007

Akce	Název a adresa střediska	Hloubka a teplota vody	Délka lekce v minutách, věk dětí a počet dětí ve skupince	Dny a hodiny	Ceny pro dítě a rodiče		
					Celý blok – paušál nepřevoditelné, nevratné (2× týdně / 1× týdně)	Koeficient pro výpočet kurzovného po zahájení kurzu	Jednotlivé lekce min. 5 lekcí (převoditelné)
Těhotné	bazén v Rožnově p. R.	bazén 130 – 135 cm 28 °C	60' těh. ženy 10 – 12 žen	Po + Čt 15.00 – 16.00	8 lekcí / 1200 Kč	170,-	200,-
	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	herna	60' těh. ženy 6 – 8 žen	dle dohody	8 lekcí / 800 Kč	110,-	150,-
					Milada		
Předporodní příprava partnera	Poliklinika ve Frenštátě pod Radhoštěm (prostory Přístavu dětství)	herna	60' 90' 4 – 5 dětí	dle dohody	1 lekce 250,- 300,-	Milada	
Něžná náruč rodičů	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	herna	NNR 1 – 90' těh. ženy po 20. týdnu těh. + partner 4 – 5 párů	dle dohody	8 lekcí / 1100,- 5 lekcí v těhotenství + 3 lekce s dítětem	-	-
					Marcela		
	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	herna	NNR 2 – 90' 0 – 3 měs. NNR 3 – 90' 3 – 6 měs. 4 – 6 párů	dle dohody	5 lekcí / 850,-	-	-
					Marcela		
	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	herna	NNR 4 – 60' od 6 měs. 4 – 6 párů	dle dohody	5 lekcí / 600,-		
					Marcela		
Plaváček (plavání dětí 0 – 6 měs.)	bydliště dítěte v Rožnově pod Radhoštěm	plná vana 38 → 29 °C	45' 0 – 6 měs. 1 dítě	dle dohody	10 lekcí / 5 lekcí 2100,- / 1500,-	Zkušební lekce 250,-	250,-
					Marcela		
	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	plná vana 38 → 29 °C	10' + 30' + 10' 0 – 6 měs. 2 děti	Út + Pá	16 lekcí / 8 lekcí 2400,- / 1560,-	160,- / 250,-	350,-
					Marcela		
Vodníček (plavání dětí 1 – 4 roky)	bazén v Rožnově pod Radhoštěm	90 – 130 cm 28 °C	20' + 40' + 20' 0,5 – 6 let 8 – 10 dětí	Út + Pá 11.00 – 14.00	16 lekcí / 8 lekcí 1760,- / 1240,-	120,- / 165,-	200,-
							Simona, Milada
Delfínek (plavání dětí 4 – 8 let)				Út + Pá 11.00 – 14.00	16 lekcí / 8 lekcí 1600,- / 1120,- (bez rodičů)	110,- / 150,-	180,-
					Simona		
PMV	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	herna	60' 2 – 12 měsíců 2 děti	dle dohody	-	-	200,-
					Marcela		

Akce	Název a adresa střediska	Hloubka a teplota vody	Délka lekce v minutách, věk dětí a počet dětí ve skupince	Dny a hodiny	Ceny pro dítě a rodiče		
					Celý blok – paušál nepřevoditelné, nevratné (2× týdně / 1× týdně)	Koeficient pro výpočet kurzovného po zahájení kurzu	Jednotlivé lekce min. 5 lekcí (převoditelné)
Programy a cvičení:	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm (Brouček 2 – 6 měs.)	herna	40' 2 – 6 měs. od 2 dětí	Út + Pá	1× týdně, 8 lekcí 800,-	110,-	150,-
			balíček s plaváním 30' 2 – 6 měs. 2 dětí	Út + Pá	2× týdně, 11 lekcí 550,- (doplatek k plavání)	60,-	90,-
	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	herna	40' 2 měs. – 3 roky 6 – 8 dětí	Po 9.00 – 12.00	1× týdně 8 lekcí 560,-	80,-	100,-
	Brouček 6 – 9 měs. Želvička 10 – 18 měs. Šikulka 19 m. – 4 r.				Simona, Marcela		
Hlídní	bydliště dítěte, místo dle rozhodnutí rodičů, odvádění do kroužků, plavání, cvičení v Rožnově pod Radhoštěm	–	dle požadavku rodičů 0 – 10 let 1 – 3 děti	dle zájmu rodičů	1 hod. 90,- 2 – 3 hod. 75,- / hod. 4 a více 70,- / hod. cestovné	noční příplatek 23.00 – 6.00 + 100,- so + ne + 50 %	3 děti 1. 100 % 2. 50 % 3. 50 %
Miniškolička	Přístav dětství v Rožnově pod Radhoštěm	herna	180 min. 1 – 3 roky 4 – 6 dětí	Čt + Pá	1× týdně 8 lekcí 1200,-	160,-	200,-
					Simona		

Fotografie z plavání Kenny Baby klubu

Fotografie z mateřského centra Kolovrátek

Část z výroční zprávy občanského sdružení Waldorfská iniciativa

*Dítě v úctě přijmout,
v lásce vychovat,
ve svobodě propustit ...
/Rudolf Steiner/*

Jsme nezávislá nezisková organizace [Waldorfská iniciativa Valašska o.s.](#), která byla zaregistrovaná 11.10.2004 u MV ČR pod č. VS/1-1/58 658/04-R, jako občanské sdružení.

Naším hlavním cílem je šíření myšlenek waldorfské pedagogiky a její aplikace do běžného života.

Cílem waldorfské pedagogiky je výchova jedince ke svobodě. Tato svoboda je chápána jako vnitřní rovnováha jedince, která mu poskytuje co nejširší volbu ohledně zařazení se do společnosti podle svých možností, zájmů a náhledu na svět. Jinými slovy, snaží se v našem dynamickém a rychle se měnícím světě vychovat tvůrčí, silnou, pružnou a pozitivní osobnost, která najde ve světě zítřka své sebe naplnění.

Základem waldorfské pedagogiky je komplexní „celostní“, chápání dítěte. Jeho zdravá vitalita, emocionální inteligence, tvůrčí myšlení a duchovní život posuzuje jako rovnocenné kvality dítěte, které chce výchovou dotvářet a obohacovat.

Zorganizovali jsme tyto přednášky :

-Seznámení s waldorfskou pedagogikou 22.11.2004 dopoledne v eMcčku ve Valašském Meziříčí

odpoledne v knihovně v Rožnově

p/R

přednášel ředitel waldorfské školy v Příbramě p. Rostislav Riško

-Vzdělávací program ve waldorfské škole 24.2.2005 v knihovně v Rožnově p/R přednášela Prof. PhDr. Hana Lukášová – vedoucí katedry alternativní a primární pedagogiky v Ostravě

-Jak souvisí zdraví dítěte a výchova 7.3.2007 v knihovně v Rožnově p/R přednášel MUDr. Lukáš Dostal ředitel společnosti Weleda

-Kdy je dítě zralé do školy 29.5.2007 v knihovně v Rožnově p/R přednášel ředitel střední waldorfské školy v Ostravě Mgr. Břetislav Kožušník

Stav waldorfského školství v České republice: víc než dvě desítky mateřských školek
Základní waldorfské školy : České Budějovice, Brno, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Písek, Praha 5,

Praha 6, Příbram, Semily

Střední waldorfské školy: Ostrava, Praha, Příbram, Semily

Členové sdružení : Iveta Dolečková /statutární zástupce/, Jitka Skočková, Ivana Hermanová,

Iveta Pavlátová, Lenka Posadova, Alice Hegrová, Zuzana Gucká, Adéla Korniová, Radka Vaňková, Markéta Šuláková, Lucie Štecová, Vladana Štěpková

V současnosti jsme se zaměřili na projekt **Mateřské centrum KOLOVRÁTEK**, do kterého vkládáme všechny síly a čas. Téměř všechny máme stejně malé děti a proto vznik mateřského centra je přirozeným vývojem. Bohužel se z Rožnova odstěhovala Radka Vaňková, ale jsme s ní ve spojení. Iveta Dolečková, Adéla Korniová a Lucie Štecová jezdí na dvouletý seminář waldorfské pedagogiky do Ostravy.

Pro koho je MC-Kolovrátek, co nabízí :

- ☞ je tu pro maminky čekající, kojící nebo hlídající své děťátko či děťátka
- ☞ samozřejmě taky pro tatínky
- ☞ prostě pro všechny, kteří se chcete zapojit do společenství, kteří nechcete prožít období než děti vyrostou v izolaci. Právě naopak, rádi využijete tohoto období k rozvoji své osobnosti po tělesné, duševní i duchovní stránce
- ☞ chcete-li se svými malými dětmi přijít mezi nás, zapojit se do tvůrčí činnosti, obohatit se o nové zkušenosti, poznatky, dovednosti, zároveň se podělit o své a přitom navázat příjemné vztahy s ostatními, tak jste vítáni
- ☞ naše děti si přitom budou spolu hrát, poznají nové kamarády s vědomím, že rodiče jsou jim nablízku. V tomto věku ještě potřebují naši tělesnou blízkost, a takto s důvěrou v nás může pomalu dozrávat jejich bezbolestné osamostatňování.
- ☞ chceme vytvořit podmínky pro harmonické sladění rodinného a pracovního života rodičů a jejich dětí. Současné babičky jsou většinou emancipované a hlídání vnoučat není dost možné.
- ☞ celoživotní vzdělávání je ku prospěchu v každém věku a plynulý návrat do zaměstnání po skončení mateřské dovolené je přáním určitě každé maminky.
- ☞ Zdravý a zodpovědný přístup k rodině, společnosti, přírodě a ke světu by nás měl provázet při každé činnosti v MC-Kolovrátek

Občanské sdružení : Waldorfská iniciativa Valašska o.s.

Statutární zástupce : Iveta Dolečková

Sídlo : 1.máje 1355, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

ICO: 266 72 745

Email: roznov@waldorf.cz

Dotazník pro mateřské školy

Vážené paní ředitelky,

obracíme se na Vás s prosbou o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je součástí výzkumného záměru Filozofické fakulty Univerzity Pardubice, který se věnuje aktivitám na podporu rodin s malými dětmi.

Odpovědi označte křížkem ☒ (v e-mailech odpovědi zvýrazněte např. podtržením či barevně), u některých otázek je nutné vypsát odpověď.

Děkujeme.

Za výzkumný tým Jana Chovancová

Kontakt: jchovancova@centrum.cz

☎ 737 450 500

1. **Název a adresa zařízení:** .....
.....
2. **Zřizovatelem MŠ je:** .....
3. **Jaký je maximální počet dětí, které mohou navštěvovat vaši MŠ?**.....
4. **Je tato kapacita k dnešnímu dni naplňována?**
 ano
 ne *Uveďte, prosím, kolik dětí navštěvuje vaši MŠ* .....
5. **Kolik dětí jste od začátku roku 2008 byli nuceni odmítnout?** .....
6. **Je možné do vaší MŠ přihlásit dítě mladší 3 let?**
 ano
 ne *Pokud jste odpověděli ne, přejděte k otázce č. 12*

7. Kolik dětí mladších 3 let jste měli v MŠ?

v roce 2007 (uved'te počet dětí) .....

v roce 2008 (počet dětí do dnešního dne) .....

8. Musí děti mladší 3 let splňovat nějaké podmínky (např. schopnosti, dovednosti atd.) pro přijetí do MŠ?

ano *Uved'te jaké:*.....

.....

.....

ne

9. Je práce s dítětem mladší 3 let obtížnější oproti práci se starším dítětem?

ano *Uved'te v čem:*.....

.....

.....

ne

10. Máte určenou spodní hranici věku u dítěte mladšího 3 let?

ano *Uved'te, o jaký věk se jedná* .....

ne

11. Dítě mladší 3 let navštěvuje MŠ zpravidla:

denně

denně, ale jen na ..... hodin

nejvýše 5 kalendářních dnů v měsíci

jiná možnost.....

12. Připravujete programy pro děti, kterých se účastní i jejich rodiče?

ano *Uved'te jaké:*.....

.....

.....

ne

13. Mají rodiče o podobné programy zájem?

ano

ne

Děkujeme za Váš čas, který jste věnovaly vyplnění dotazníku